

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgușul Inului Nr. 30.
Articole nefrancaute nu se primesc. Manuscrise nu se restituie.
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgușul Inului Nr. 30.
Inserate mai primite în Viena H. Moss, Hasenstein & Vogler (Otto Haas), H. Schalek, Alois Herndl, M. Duka, A. Oppel, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, K. K. Bernat; în Frankfurt: G. L. Busch; în Hamburg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o serie armonioasă pe o colină 6 cr. și 50 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarife și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o serie 18 cr. v. a. sau 30 baci.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMĂR DE DUMINECĂ 28)

„Gazeta” are în să-careți
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un an 12 fl., pe șase luni 8 fl., pe trei luni 5 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la ad. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
a administrațiunii, piața mare, Târgușul Inului Nr. 30 etajul I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 8 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 baci. Atât abonamentele cât și inserțiile sunt a se plăti înainte.

Nr. 151.—Anul LVI

Brașov, Duminecă, 11 (23) Iulie

1893.

Nu fiți slugarnici!

Brașov, 10 Iulie v.

Slugărnicia este o boală grea, de care nici până astăzi nu s'au putut debăra unii dintre omenii noștri.

Se simte acesta în măsură destul de mare și la sate, unde se găsește destui lingăi, cari cu pălăria în mână alergă după solgăbirii unguresci, ca să le dea și lor câteva unu os de ros, așa ca de pomană. După ce au apucat osul în gură, apoi vai de ei: își uită sormanii de toate, își uită că sunt și ei omeni făcuți după tipul și asemănarea lui Dumnezeu, și nu găsesc altă altară la care să se incline, decât tălpile stăpânilor lor, pe cari le ling și le sărută de trei ori la zi.

De această asemănare ne-am adus aminte când am cetit corespondența din comitatul Torontalului, pe care o publicăm mai jos.

Este pentru noi o bucurie din cele mai mari când vedem, că și dincolo de Tisa, pe țărmuri Begheului, în cele mai marginase hotare ale României, unde 12,000 de Români stau închiși, ca și o insulă, în marea masă a streinilor, cari li incunjură din toate părțile: și aci, dăcem, a răsunat buciomul redemptării naționale, la al cărui glas frații noștri de dincolo de Tisa vin să ne întindă mâna de trădă, pentru a se uni cu noi și în luptele politice, căci în inimă și sânge de multu eram uniți.

Este acesta un moment de bucurie cu atât mai mare pentru noi, fiindcă în adunarea națională din Toracul-mare, ce s'a ținut la 1 Iulie n. c., pentru prima-ori s'a agitat în acest chip solidaritatea în luptă a fraților noștri dela Begheiu.

Slugărnicia câtorva funcționari români însă s'a arătat și aici în totă golătatea sa.

Mai zilele trecute ne puseseră în

uimire o telegramă datată din Becicherecul-mare, prin care li-se vestește diarelor unguresci, că Români din acele părți, intruniți în adunarea din Toracul-mare, s'ar fi răsvărit în contra proiectatei conferențe naționale dela Sibiu și că ei n'ar vră să scie de nici o unire cu noi.

Acum etă, că cunoscem și noi, cine sunt „eroii” acestei „răsvărituri”, cari prin purtarea lor scandalosă au vrut să arunce o umbră asupra ținitei demne și românesce a fraților noștri dela Begheiu!

Erau câți-va notăreși și scriitorăși români, cari facu parte din togma acelor lingăi, pe cari i-am zugrăvit la începutul acestui articol.

„Ți vine să te miri, cum naiba se mai pot găsi între omeni și nise ființe atât de slăbănoge, cari pentru câte un os de ros se și vândă onorea lor națională și se se facă de ris și de ocară înaintea lumii întregi.

Scim și noi, că sub stăpânirea unor guverne despotice și tirane, precum au fost întotdeauna guvernele unguresci, e foarte grea și delicată situațiunea unui funcționar român. De aceea nici n'am pretins dela ei vre odată, ca înșiși să ridice stégul și să meargă în fruntea luptei noastre naționale. Dér apoi, ca ei să se facă codoriște la toporul unguresc și să lupte chiar în contra intereselor naționale ale poporului român, din care au eșit și cu a căruia pâne se hrănesc: asta nu li-am iertat și nu li-o vom ierta-o nici odată.

Români trebuie să scie odată, că ei nu sunt slugile Ungurilor pe acest pământ strămoșesc al lor, ci sunt domni și sunt stăpâni tocmai așa ca și ei, ba încă mai vechi ca ei!

N'avem dér noi să ne simțim streini pe pământul nostru strămo-

șesc, nici n'avem să lingem tălpile vrăjmașilor noștri pentru câte o amărită de slujbă, ce poțe ici coea și se mai dă și câte unui Român.

Slujbile sunt ale țerei întregi, și nu numai ale Ungurilor, prin urmare și noi avem dreptu la ele tocmai așa, ca și Unguri. Dacă ei ni-au răpit acest drept și au luat în arândă numai pentru ei și pentru ai lor toate direcțiile țerei, acesta este o fărădelege, este un abuz de putere, care dacă noi vom fi bravi, ați—mâne va trebui să dispară și noi ne vom lua îndărăt drepturile noastre, ori vor vră ei, ori nu vor vră.

La o parte deci cu slugărnicia, căci nu li se cuvine Românului să fiă slugă la dărlógă! Funcționarii români se și aducă aminte, că nu din mila Ungurului trăesc, ci din pânea poporului nostru, care-i susține și sprijinesce prin voturile sale.

Români, cunosceti-vă odată drepturile voste, și nu umblați cu pălăria în mână pe lângă tiranii, cari vă răpesc aceste drepturi!

CRONICA POLITICA.

— 10 (22) Iulie.

Cu multă bucurie și mângăere vestim cetitorilor noștri, că mișcarea națională din România în favorul nostru, a Românilor asupra, ia din ce în ce întindere totu mare. Țipetele noastre de durere pentru nedreptățile și nelegiuirile, ce le îndurăm din partea Ungurilor, au trecut Carpații și au provocat o legitimă protestare la Români liberi din regatul independent. În mișcarea, ce se manifestă dincolo de munți, cel mai frumos și mai bine cuvântat rol îl are brava tinerime română. Săptămăna acesta tinerii României dela școlile mai înalte au ținut așa numite conferențe în diverse orașe ale țerei. În Slatina studenții universitari au arătat la 4 Iulie v. o manifestație de protestare în contra prigonirilor dela noi. Studentul

Dimitru Severeanu a ținut o conferență despre: „Români de astăzi și Români de altă dată.” În Turnu-Severin conferența studenților dela 13 Iulie a avut un succes strălucit. Nu mai puțin impresionantă a fost manifestația din Craiova, unde studentul Magnu G. Băileanu a cetit conferența sa despre: „Legitimitatea mișcării naționale”, care a fost însoțită de cele mai căldurose aplause. Pretutendeni a domnit o admirabilă ordine și o însuflețire națională, care nu poțe decât să umple de bucurie inimile tuturor Românilor de bine.

Foia ungurescă „Budapesti Hirlap” se ocupă într'unul din numerii mai noi, cu „războiul constituțional” din Ungaria. Voind să dovedească, că poporul maghiar n'are puterea de a exercita drepturile constituționale față cu regimul, dice „Budapesti Hirlap”, că la acest popor (maghiar) lipsesce trănicia, lipsesce moralitatea în societate, politicilor maghiari le lipsesce convingerea, pe barbații de stat maghiari nu-i conduc decât ambițiunile păcătoșe și ei în loc de a căuta gloria patriei, caută să se căpătuască cu funcțiuni grase, jertfindu interesul comun. Pentru-ca lucrurile să se îndrepte și pentru-ca țera să scape de un vifor puternic, e de lipsă, dice mai departe aceeași foie, ca alegerile să fi libere și curate, să se schimbe din fundament legea electorală, să cadă domnia de partid a liberalismului de ați și să se numească un guvern, care să atărne și dela popor — Frumose lucruri ceru șovinii dela „Budapesti Hirlap”. Ei însă ceru numai pentru ei, pentru Maghiari, ér oând e vorba de celelalte națiuni nemaghiare strigă, ca nise smintiți, că Ungaria dă ați pre multe libertăți popoarelor, strigă după procurori și jdupă temnițe pentru toți acei fi ai popoarelor nemaghiare, cari ceru drepturi și libertăți egale cu ale Maghiarilor. Etă fariseismul, etă imoralitatea și degenerarea politică, în care cadu diluic politiciii maghiari fără de ași aduce aminte, că nedreptățile, ce se comit ați față cu popoarele nemaghiare, pot să nască „un vifor puternic”!

FOILETONULU „GAZ TRANS.”

Despărțirea.

Amintiri din copilăria prietelui meu*)
De Victor Crășescu.

Dest de dimineță în ograda și în casa părintelui Grigore, diaconul satului Paulștii, era o mișcare și o alergare nepomenită. Toți, dela micu până la mare, nu-și vedeau capul de treb. Astă-ți se hotărise șifanția sa să plece la Chișinău, să-și duca băiatul la școlă.

— Și ce ți-a venit în gând Sfinției-tale, dicea mama Nastasia diaconița, să te duci tocmai ați? Nimica nu-i gata, copilul n'are nici ciobote măcar în picioare, cămășuț are numai vr'o trei, și pâne n'am făcutu săptămăna acesta. Biata mamă! Ii era jale și milă de pornirea copilului. Cum? Să nu-l vedă o ți două, o săptămăna, o luna! Dér este o putință? Ea, care nu-l lăsa din ochi și când nu-l vedea, se temea să nu fi pățit cine scie ce! Și acum să-l bege la învățatură! „Dă-mă”, gândea ea „să fi părintele învățat nu mi-ar părea rău, dér așa, Sfinția-sa nici n'a vedutu semina-

rul în ochi și poftim, vrea să facă din Dimitru popă cărturar. Par' că aceia-să mai bun! Se poțe să te faci popă și fără să înveți multu la ciaslov, numai glasu trebuie”.

— Diaconiț'o, răspuse părintele Grigore, nu spune prostii, și cată-ți de trebă, voesc să fiă băiatul preot, m'am hotărât, și destul.

Ce putea să mai spu mama Nastasia? Ea numai înghitea lacrimile și lucra, lucra de i curgeau sudorile.

Puțin preoți de aceștia sunt acuma pe la noi, găsesc doi trei bătrâni, cari așteptă mărtea cu nerăbdare. Ce sciu, sciu de la părinți, cari și ei nu sciau de câtu oeslovul și psaltirea. Poporul iubea pe acești preoți, cari purtau ca și densus sarcina săraciei și nu se deosebeau de densus mai prin nimica. Și preoții săraci nu desprețuesc pe poporen și nu-i scoot numai ca pe nise mușterii. Cumini sunt preoții cei vechi și bun la inimă, gata să ajute pe cel nenorocit cu ce pot; ei erau totu odată și cei mai bun gospodari din sat, fiind din cei mai harnici. Acuma nu mai veți pe preot ținendu cornele plugului, cătu-i hăul! Acum țeranii desprețuesc

pe popii bogoslovi, cum se chiamă pe la noi cei ce au făcutu seminarul, și cari nici a vorbi cu norodul nu mai sciu, atăta s'au rusit de tare.

Cu totă ura ce au preoții cei vechi în potruva învățaturii, privilegiile bogosloilor sunt așa de mari, în câtu ei cu vrute cu nevrute își dau copii la școlă, ca să-i pue în stare a căpeta și ei vre-unu prihod mai mare și mai mănosu. Ce-i de făcutu? Suferințele te scot dela o vreme din răbdare. Totu de această părere era și bătrănul Grigore, când voia să împuțineze spinii din drumul fiului său.

— Diaconițo, gata-i totu?, întreba Sfinția-sa.

— Gata, răspuse ea din podu, hodorogindu prin nise străchini și ulcioare.

— Să mâncăm, și la drum, că ziua trece, sorele n'așteptă, dice părintele.

Era pe la patru oesuri dimineța, sorele numai ce se arătase la marginea cerului, razele lui încă slabe, abia încăldeau pământul și băteau dreptu în geamul lângă care dormea viitorul bogoslov, acuma însă un băfețel mic și slăbuț, de vr'o șapte ani.

Ușa odae în care dormea el se des-

chise încetșor și se arăta diaconița, femeie mică și sbărcită la față, dér cu nise ochi așa de blândi, că-ți făceau bine, când o priveai. Se aproprie încet de patul în care dormea dusu copilul; îi era milă să-l scole, îl privea și nu se îndura să-i strice somnul.

— „Dragul mamei, șoptea ea, unde ai să mai fi mâne!”

Ei, care numai odată fusese la Chișinău, i se părea că a trăi acolo este mai rău de cât în Iad.

— Dér trebuie, urmă ea, părintele se supără.

Apoi încet încet a pus mâna pe burnuzul vechiu cu care era învățat băiatul, și i-a dîșit:

— Școlă Mitișor, școlă draguță, ați te duci cu tată-tu la școlă.

Vorbea, dér lacrimile îi curgeau șuroiți din ochi pe fața slabă și oădeau jos. Copilul îndată a ridicat capul de pe perină, uitându-se cu mirare la mă-sa, care nu-l scula nici odată așa de devreme.

— Ce vrei mămătu? întreba el alintindu-se. De ce plângi?

Mama Nastasia nu răspuse nimica, căci simțea, că de ar fi cercat să spu

*) Din volumul III „Schite și Nuvele”.

Conferența națională.

Mâne se va întruni la Sibiu conferența națională extra-ordinară a alegătorilor români din Transilvania, Bănatul și Țera-ungurească. Privirile Românilor din toate părțile sunt îndreptate astăzi asupra acestei conferențe, care în împrejurările noastre de față este de o importanță cu atât mai mare, cât mai grele sunt timpurile în care trăim și cu cât mai dese și mai vehemente sunt loviturile războiului, ce ni-se dau din partea inamicilor noștri seculari.

Dare-ar Dumnezeu să audim veste bună; să se pogore spiritul înțelegerii, al luminilor și al iubirii frățești asupra reprezentărilor poporului român din Tisa și Carpați, ce se vor întruni mâine la Sibiu, pentru ca împreună să se sfătuiască și să afle calea cea adevărată, prin care să poată îndrepta spre limanul corăbii națiunii noastre, ce are a se lupta cu atâtea valuri furișe!

La timpul său nu vom întârzi de a face cetitorilor noștri cunoscute cele ce se vor petrece mâine și poimâine la Sibiu. Deocamdată lăsam să urmeze aci programul ședințelor și al festivităților, care este următorul:

Sâmbătă, 22 Iulie 1893: Convenire socială în grădina „Hermann“. Cină la carte. Musica lui Brașoveanu și Motti. 8 ore seara.

Duminecă, 23 Iulie 1893: Ședința I la orele 10 a. m. în sala dela „Gesellschaftshaus“. Ordinea de zi: 1, Deschiderea conferinței prin cuvântare președială. 2, Constituirea conferinței. 3, Evenuale verificări ale membrilor noi. 4, Raportul comitetului de 25 despre împlinirea mandatelor primite, în special despre cele întreprinse în afacerea așternerii Memorandului la tron. 5, Propuneri din partea delegaților. 6, Alegerea unei comisii de 40 pentru studiul raportului comitetului de 25 și a propunerilor delegaților.

Duminecă, 23 Iulie 1893: Banchetă la orele 2 în pavilionul din grădina „Hermann“.

Duminecă, 23 Iulie 1893: Petrece-re cu joc în pavilionul din grădina „Hermann“. Inceputul la orele 8 seara.

Luni, 24 Iulie 1893: Ședința a II-a la orele 10 a. m. în sala dela „Gesellschaftshaus“. Ordinea de zi: 1, Raportul comisiei de 40 și luarea concluziunilor. 2, Închiderea conferinței.

Luni, 24 Iulie 1893: Prânză comună în restaurațiunea „Pankiewicz“ (Novara) la orele 2 p. m.

Luni, 24 Iulie 1893: Excursiune în

Dumbrava orașului, plecare corporativă la orele 3 p. m. dela Café „Hermann“ (Bretterpromenade).

Adunarea națională din Toracul-mare.

În 6 Iulie n. c. s'a ținut în Toracul mare adunarea extra-ordinară a alegătorilor români de partidă națională din cercul Begă-Sântu-Georgiu. Președinte al adunării a fost aclamat d-l V. Petroviciu, preot în Toracul-mic; vice-președinte d-l Nic. Magdu, preot în Ecica-română, er notari d-nii Iosif Anuica și Valeriu Ghilezanu.

Scopul adunării era alegerea unui delegat pentru conferența națională din Sibiu, care s'a și ales în persoana d-lui Paul Rozvanu, inginer în Arad. Despre decursul acestei adunări, până acum unică în felul său, pentru acele părți extreme ale României, primim următorul raport:

Com. Torontal, Iulie 1893.

M. On. D-le Redactor! Vin să vă raportez despre adunarea alegătorilor români, aderenți ai partidei naționale române, din Toracul-mare, cercul electoral Begă-Sz. György, ținută în 6 Iulie n. c.

La terminul hotărât, 4 ore p. m., erau adunați deja o mulțime de alegători, mai din toate comunele românești. Bine au fost reprezentați la adunare Români din Ecica-Română în frunte cu zeloșii lor conducători: părintele Nicolae Magdu și învățătorul Valeriu Ghilezanu. Dintre Români din comuna mică Cleoș, n'am văzut pe nimenea. S'au prezentat vre-o 2—3 alegători, conduși de simțul iubirii de națiune, și din comuna Iancăhidu. Alesu învățătorii, cam slab dotați, Iosif Anuica și Romul Bontila au dovedit, că pe lângă toate neajunsurile, cu care luptă, când este vorba de națiune, se au să însușească.

Contingentul alegătorilor l'au dat comunele: Toracul-mare și Toracul-mic. Meritul însă nu este al conducătorilor naturali, adică al preoților și învățătorilor locali, căci deși — cu excepțiunea preotului și președintelui adunării Vicentie Petroviciu din Toracul-mare, precum și a tinerilor învățători Rașu și Lipovanu, — s'au dus care-și la ale sale. Fiă-le de bine!

Locul onorific al conducătorilor naturali l'au pângărit alți președini conducători: notarii și scriitorii acestor comune fruntașe, care ori ce, numai aderenți ai partidei naționale n'au fost și nu sunt! Cu toate acestea, sub cuvânt, că și ei sunt Români, s'au vîrît în această adunare cu scopul vădit, de a produce scandal și de a conturba lucrările adunării, care avea să fie în spirit național românesc.

Adunarea n'a avut alt scop, decât alegerea unui delegat, der nu pentru „vármegyei bizotmány“, D-lor notari, ci pentru conferința națională, er notarășu aderent al partidei naționale, fiă el cât de cuminte, — nu se pomenesc prin părțile noastre.

Spuneți deo, d-lor notari, ce ați căutat între alegătorii partidei noastre naționale? Trebuie să știe d-nii notari, că cine nu aparține partidei naționale române, nu trimite delegați la Sibiu; prin urmare, ca om cu minte sănătoasă, nici nu poate lua parte activă la o astfel de cauză electorală. Der ce ați făcut d-Vóstré? În loc să se ședea acasă, v'ăți prezentat nechiamați la adunare. Ați curs, adică ați fost mânăși, ca să sugrumați simțăminte nobile, de care a fost și este pătruns și cel mai din urmă Român din acest cer, numai d-Vóstré nu!

Amară vă înșelați, dacă credeți, că prin purtarea scandalosă a d-Vóstré și a scriitorilor d-Vóstré, a-ți pute nimici vreodată iubirea de nemă înainte d-Vóstré un necunoscut din aderenții partidei naționale din acest cer. Sub terorismul moral al d-Vóstré voiți să țineți și mai departe 12.000 de Români, din acest cer, ca să nu dea nici un semn de viață românească? Principul fals: „suntem prea puțini, pentru-ca să putem face ceva,“ susținut și de unii președini naționaliști, v'a venit bine la socotela, d-lor notari, ca la alegerea deputaților, prin seducerea alegătorilor, să vă câștigați merite de corteși escelești!

Susținătorii acestui principiu fals, între cari în locul primă sunt a se socoti preoții și învățătorii absenți dela această adunare — în acest cer unic în felul său, — le aduc aminte de periodul (pare-mi-se 1875, când eram reprezentat în dieta țării prin feroicul Lazăr Gruescu. Adevărat, că pe acel timp nici una din comunele românești din cercul nostru n'a avut norocirea de a se mândri cu notari români de nasceră, ca și acuma. Pe cât ne-am bucurat însă, când au fost ocupate aceste posturi grase de Români de ai noștri, pe atât suntem acum de mâhnii, vădându-i pe acești domni între dușmanii noștri seculari, ba făcându-se în hiperzalur lor chiar trădătorii națiunii române. Onore excepțiilor!

Deră acest d-ni notari nu se temă nici de blăstămătură celor 12.000 suflete românești, din sudorea cărora ducă o viață boerescă, aducă-și cel puțin aminte de proverbul românesc: „Celă ce sîmînă vîntu, va secera furtună“.

Un Român adevărat.

Esamenul în internatul d-nei Maria Belu din Brașov.

Brașov, Iulie 1893.

Esamenul teoretic cu fetițele din acest internat s'a ținut Duminecă după

prânză, în 27 Iunie v., dela orele 4—6^{1/2}, er Luni în 28 Iunie dela 8^{3/4}—12 și după prânză dela 3 ore incolo esamen de menagi, lucrul de mână și teoretic.

Peste tot, orele de studiu au fost prevăzute de profesori dela școlile medii din loc. Duminecă a esaminat d-l profesor D. Făgărășanu din aritmetica, în două cursuri, și anume cu elevele mai mici s'au luat socoteli mai elementare, toate însă reduse la viața practică și la economia de casă, er cu elevele din cursul al doilea s'au rezolvat, cu multă precizie, temele cele mai interesante din regula de trei simplă și compusă, interesele, calculul aligațiunii, al societății și altele. Întru toate s'a ținut cont de necesitățile economice și a vieții practice.

A urmat apoi esamenul din limba maghiară și din igienă cu d-l profesor Dr. Blaga. Cu deosebire igienă a atras luarea aminte a numărului publico asistent. O mulțime de învățături practice pentru conservarea sănătății au primit elevele din internat, astfel, că elementele de lipsă igienice le vor fi de mare folos pentru viitor.

Luni la orele 8^{3/4}, s'a esaminat din studiul economiei de casă, de către dna Maria Belu. Acest studiu s'a estins asupra întocmirii casnice, asupra conservării obiectelor și cu deosebire asupra aranjării venitului și a împărțirii lui. S'au dat o mulțime de cazuri practice despre împărțirea venitului unei economii de casă.

D-l N. Barseanu, învățător la școlile de fetițe de aci, a preparat din limba română cursul primă și a deprins pe fetițele, care nu avuseră ocazia a cere-o a școlii românești: în citire, scriere, gramatică și în istorisiră corectă. În cursul al II. D-l prof. I. Panțu a introdus pe fetițe în literatura românească, cu deosebire prin analizele literare a unor poezii alese, și bucați în prosă, astfel, că le-a pregătit pentru a-și scri singure alge o lectură românească potrivită pentru viitor. D-l prof. A. Barseanu a făcut un curs general de geografie și de istorie veche. Deosebită atențiune a dat dezvoltării culturale a popoarelor, așa, ca fetițele pe viitor să poată cu ușurință să se desvîlce singure, știind la ce lucruri și aparițiuni să le dea importanță. A urmat în fine esamenul de pedagogie cu prof. Dr. Blaga. Cu deosebire s'a dat atențiune educațiunii din cea mai fragedă vîrstă.

Studiile acestea s'au vădit de lipsă, mai ales, pentru ca să aibă ocaziune fetițele, care au terminat școlile primare, să însușească și alte cunoștințe indispensabile unei femei și mame. Și în privința acestă putem dice cu totu dreptul, că institutul d-nei Belu este la înălțimea chemării sale.

După prânză a urmat esamenul din menagi, care a succedat pe deplin. Ob-

un cuvânt ar fi început a-lu boi, ca pe un mort, și numai îi dădu hainele cele de sărbătoare, o cămașă curată, și ese repede din odaie. Peste vr'un sfert de oară se adunară cu toții într'un iatac în care de obicei măncau. Nimeni nu vorbea. Două fete mari, surorile lui Dumitru, plângeau ca și mama Nastasia. Părintele Grigore, vădend asemenea nelegiuire, căci nu-i plăcea să vedă femei plângend, era mînios de crăpa firea într'unul.

— Nu vi' p'ecăt de ziua de aci să mânieți pe Dumnezeu, de ce plângeți, vă întreb eu?

Nici una nu-i răspunse, ci-și pleoară mai tare capetele, ca să-și ascundă lacrimile. Așezându-se la masă, părintele dișe.

— Dumitru, mănăncă bine, că drumul e lung, și tocmai desera ajungem la tîrg, er pe drum să nu-mi ceri de mîncat.

Vorbi astă-feliu numai ca să nu tacă, pare că îl rodea și pe dînsul ceva la inimă și ochii îl usturau, îi venea și lui să plîngă.

Mămăliga rămase neatînsă, numai băiatul mîncă cu poftă, ca un copil de

șapte ani. Cei-alți s'au sculat dela masă cum s'au și pus.

— Marioră, ai dat la iapă grăunțe? întrebă diaconul pe fată-sa cea mai mare.

— Cum nu, tată, răspunse ea.

Lângă poartă stătea murga înhamată și mîhnită, că o prinsese din herghelie, bătea pămîntul cu ciudă, apărându-se de muște.

Hamurile de pe dînsa erau prea mari, nepotrivite, hlobele și căruța s'ar fi potrivită unui cal mare și mai voinic de cât biata iapă. Totul, și hamurile și căruța și iapa, arăta o stare nu prea bună pentru coșcoaga diacon, căci în sat nu era preot. Der serăcia are legile ei, din cari nu poți eși ușor.

Părintele se mulțimea și cu murga și cu „brașoveanca“ sa, așa numea el căruța. Ce era să facă?

Sorele se ridicase pe cer de o palmă dela orizont, lumina și încălzea cu totă putera pămîntul. Doi câni slabi, ca vai de dînsii, cătau chiar de pe atunci umbră. Diaconul cu un potcap ros în cap, îmbrăcat într'o rasă de satin, care din neagră se făcuse roșcat-verde, (căci de ce ani

o purtase fratele părintelui, popă la Cetatea-Albă și acuma, de vr'o oini ani, intrase în stăpînirea diaconului) cu un baston lung în mână eși din casă și se îndreptă spre căruță. Stătu puțin și gînduri apoi viri bastonul cu băgare de seamă adînc în fînel, care umplea căruța, îndreptă hamurile pe murgă, apoi luăndu hățurile în mână se aședă în căruță, făcend loc și lui Dumitru lângă dînsul.

Era cald și frumos, paserile în grădina de după casă cătau vesel, numai în inimă simțea bietul diacon totu deșert și răcoala. Trecu ca vr'un sfert de ces și femeile totu nu eșeau din casă. Părintele Grigore perd răbdarea.

— Dîmne, Dîmne, șoptea el, ce p'ecate! Numai cu mieri să n'ai treburi, că te scoți din sările. Ce dracul, Dîmne ertă-mă, făcu ele acolo?

Dicend aceste cuvinte se scobori bișor din căruță, se îndreptă spre casă și intră în odaie.

— Pentru Dumnezeu, Nastasio, ce faci tu cu mine; ce, vrei să înserez pe drum și să mă despoe la Isvore? Ce v

¹ Isvorele este un loc lângă Chișinău, cu

codiți atata? Ce îl bociți, că nu e mort, de Crăciun va veni acasă. Pare că omii nu mai dau copii la școlă, dîr nu se duce la Muscali? ²)

Vorbele diaconului mai deșteptară pe cele trei femei și pe băiat, care se țineau cuprinși și se boceau cu toții. L'au mai sărutat pe băiat fiă-care de oate două ori, s'au mai bociu câte-va femeile; der apoi mama Nastasia a scos dintr'o ladă un saculeț de catifea roșie pe care era cusut cu ibrișin o cruce și în care se afla o fărămitură din lemnul crucei pe care răstigniseră pe Hristos, și un bețșor dintr'ună copac de maslin, care creșea (după spusa unui călugăr de la care o cumpărase), tocmai lângă crucea pe care au pus pe Hristos. Mama Nastasia sărută cu evlavie aceste sfinte moște și le atîrnă de gâtul lui Dumitru, ca să-l ferescă de deochi și de bole. Apoi i-a vîrît, pe furiș de părintele, în mână 10 copeice de argint și au eșit cu toții din iatac.

nume nu prea bun, acolo s'au făcut n'ai multe omoruri și prădăciuni.

²) A se duce la Muscali însemnă pe la noi a se duce fără a mai veni înderă.

servu, că dela acestu internatū se dă costū și la alte famili, astfel, că elevele au avut ocași completă de a deprinde în toate direcțiunile menagiului. Asemenea a avut succes pe deplin satisfăcător și esamenul din lucrul de mână, oritorică și te-sutū. Obiectele espuse au fostū din cele mai interesante; cu deosebire tendința de a deprinde pe fetițe la cusutul lucrurilor indispensabile în casă, eschidându-se lucrurile de luxū, a plăcutū foarte multū.

Mulțimea asistenților, bărbați și femei, în frunte cu venerabilul nostru proptopū I. Petricū, au rămasū foarte mulțumii cu rezultatul esamenului. D-na Maria Belu a fostū căldurosū felicitată pentru buna conducere a internatului sēu, la a căruia prosperare lucrēzā cu zelū neobositū și frā a se retrage dela niol o jertā. Mulțumită acestorū nobile și încordate stăruințe, internatulū de fetițe alū d-nei Maria Belu a luatū unū avēntū foarte îmbucurătorū, care nu ne indoimū, că din anū în anū va merge totū înainte, precum a mersū și până acum.

Unū oșpe.

Esamene la safe.

Jera Oitului, Iunie 1893.

Decursul esamenelor la școalele noastre sătesol ne arată starea învățământului primarū, care pentru poporulū nostru este de o mare însemnătate, de ore-ce prin această se pune baza culturii poporului. Credū a fi dērā consultū sē arătū decursul și rezultatul fā-cărui esamenū, de unde se pōte — fā acela bunū sēu rēu — căci numai așa ne vomū putē cunoșce puterile și adevērata stare a școalelorū noastre.

Poporulū nostru a jertfītū și jertfescē foarte multū pentru școalele sale, de ore-ce acelea se susținū exclusivū din crunta lui sudore, fārā a 'i se da și lui măcarū o lāsacae pentru cultura sa națională din sutele de mii, vārsate în visteria statului. Dēcā jertfele poporului nostru suntū dērā atātū de mari, de sigurū se recere, ca sē scie și cunōscā și adevērata stare a școalelorū. Acesta mai bine sē pōte cunoșce din decursul și rezultatul esamenelorū, și de aceea viu și eu a raporte, despre decursul esamenului dela școlā confesională gr. cat. din comuna Buciumū, (comitatul Făgărașului), deși o facū această fārā niol o plăcere.

Esamenul s'a ținutū Duminecă în 10 Iunie c. sub preșidulū d lui parochā localū Ioanū Dobrinū. Invēțătorū e vērulū d-sale d-lū Ioanū Ghircioiașū.

Poporulū a așteptatū cu dorū pe Rv. d-nū vicariū B. Rașiu, ca sē asiste la esamenū și sē lō mai măngāie în necesurile sale cu cunoscuta-i elocință, dērintēmplându-se a fi esamenū totū în aceea dī la o altā școlā cu doi invēțători, a preferitū, sē vede, a merge acolo, sciindū înainte și chiar din propria experiență, încă din anii

trecuți, „isprăvile“ ce pōte face invēțătorulū I. Ghircioiașū.

Ținerea esamenului în toate comunele se vestescē poporulū prin preotū celū puținū cu 8 zile înainte, în s. bisericā, ca sē scie fā-care tatā de familiā, când se ține esamenulū, și astfel, dēcā voesece, — sē pōtā lua parte și sē se convingā în persoanā despre rezultatul esamenului. În Buciumū însă ținerea esamenului abia s'a vestitū numai în aceea dī, după ce s'au im-prăștiatū mai toți omenii dinaintea bisericiei; sē vede că cu intențiune s'a făcutū această și scopulū s'a și ajunsū pe deplinū, căci foarte pușin omeni au luatū parte la esamenū, ēr femei niol una, deși a fostū dī de Duminecă.

Esamenulū s'a începutū cu religiunea, din care s'a constatatū, că invēțătorulū numai a îmbētātū copiii cu unū mecanismū, pe carele niol bietulū dascālū nu-lū înțelegea. De-almintrelea acestū lucru s'ar ținē de preotulū, dēr se vede, că d-sa n'a aflatū cu cale a se ocupa cu așa ceva, în mânia tuturorū circularelorū și ordinațiunilorū de susū, ci a însărcinatū cu acestū lucru „neplăcutā“ și „uriosū“ pe „destoiniculū“ invēțătorū, carele apoi la rēndulū sēu a și făcutū „trēbā“ cum se cade.

Dupā religiune, ar fi trebuitū sē urmeze „intuițiunea“ și „exercițiile verbali și memoriali“, dēr s'a trecutū la cetitū. Manualū pentru toți elevii a fostū numai „Elementariulū“ de Munteanū-Solomonū, în care au cetitū toți elevii din despărț. inferiōre până în anii din urmă de școlā. Aci însă se revoltā sentimentulū fā-cărui omū, care are cătuși de pușin idee despre cetitū, căci așa unū cetitū nefrescū, îngănătorū, ruptū, cu intonare falsā și cu accentuare neplăcutā n'am mai audītū în viața mea.

Anulū primū de școlā n'a ajunsū până la cetitū, ēr alū doilea și alū treilea abia puteau ceti două foi dela începutū. Literile mari nu le cunoseau. Niol chiar în despărțimintele din urmă n'aveau idee de interpunțiuni; de altcum în clasificățiunī nu se vedeau despărțiminte. Despre dīcere, descompunerea ei în părțile sale constitutive, apoi vocale și consonante: — niol poveste. De „gramaticā“, deși copiii cerce-tau școlā de 4, 5 și 6 ani, — niolideiā.

La cetitulū românescū, făcēndu se d lū invēțătorū atentū, că acela 'i nenaturalū și de nesuferitū, a rēspunsū: „Sē vedeți cum merge cetitulū ungurescū!“ Aușii acolo, sub ce tuță e ascunsū „patriotulū“! A urmatū cetitulū ungurescū. Pagubā, că n'a fostū presentū vr'unū delegatū de alū lui „Emke“, că de sigurū propunea pe d-lū invēțătorū Ghircioiașū spre premiare din partea lui „Emke“. În faptā însă nimicū de invidiatū.

S'a trecutū la computū. Cea dintāi temā a fostū: „Cātū e de trei ori 7“. Și așa s'a continuatū cu întrebārī din tabela înmulțirei. Mēsurile metricē nu s'au propusū.

Dēr cine se va duce desērā înainte vitelorū, întrebā elū pe tatā-sēn.

— Diaconulū nu rēspunse nimica, se gāndea numai ce era sē facā, dēcā nu vorū primi copilulū ca bursierū¹⁾ adevē fārā platā. Din ce va plăti elū? Mariōra e fatā mare, Gafița o ajunge, mā e poimāne 'sū de maritatū. Și de ce se gāndea la sērācie, de ce se māhnea.

O vacā, doi juncanī, nisce porci și murga, eti tōtā averea lui. Pāmēntū n'avea, fiind-cā în satū nu era bisericā; chiar de ar fi fostū totū nu și-ar fi folositū, căci era cum se dīce la noi, *diaconū za ștatom*, adevē fārā de prihodū și afarā de *nadel*, din pāmēntulū bisericescū. Prihodulū din Păulești era alăturatū cu celū din Nișcanū. Duminecile și sērbătorile ajuta popei de acolo la slujbā, pentru ca sē capete și elū câte unū colacū, 10 sēu 20 de copeice și vr'o trei patru luminārele de cērā.

Mai de demultū nu era așa. La Pău-

¹⁾ Seminarulū înainte de 1868 se numea „bursā“, căci băeții și trāeau și învēțau intrēnsulū. Ca bursieri se primeau copiii vēduvelorū de preoți și de diaconi, de dascālī și de pālāmari. Cel l'altī plāteau.

Din Geografiā ne povestea d-lū invēțătorū, că li-ar fi „pusū“ la băieți până la „comitatulū Făgărașului“, dēr numai așa din „capū“, că mapā „nu are“, la ce a fostū rugatū, că sē nu mai mortifioce copiii cu „Geografie“ fārā mapā, când ei nu sciū sērmanii niol încātrā e Făgărașulū.

S'a trecutū la Istoria patriei. Aci a fostū d-lū invēțătorū mai norocosū. Tot-odatā și-a arātātū și „patriotismulū“. A începutū cu: „Când au venitū Ungurii sēu Maghiarii în părțile noastre?“ Unū oșpe a întreatū, că unde? Invēțătorulū a rēspunsū, că „pe aici“. Dāndū apoi elevulū unū rēspunsū falsū, unulū dintre oșpeți a obiectatū, că nu e adevēratū. S'a mai continuatū apoi cu „intemeierea statului ungarū...“ Despre Romāni nu s'a vorbitū nimica, niol că există, niol că nu există...“ Lucrulū acesta s'a petrecutū într'o școlā românescā, unde nu-i piciorū de altā naționalitate, afarā de jupānulū cu „picăturile de stomacū“, favoritulū fruntașilorū comunei.

Geometria, constituțiunea patriei, Fizica, Istoria naturală, Economia, Desemnulū Gimnasticū... nu s'au propusū, că vorba d-lui parochā-președinte: „Vorū invēța cei cari vorū merge la alte școlē“. Dēr cari nu vorū merge — întrebū eu — unde vorū invēța?!

Dupā acestea gātāndu-se „tōte“ obiectele de învățământū prescise, s'a mai cāntatū și o strașnicā cāntare bisericescā: invēțătorulū în glasulū lui, ēr elevii în glasurile lor: era unū adevēratū concertū de... brōșce, pe care sē-lā totū ascușū cu... urechile hermeticū infundate.

Pe mēsa de esamenū erau și 33 probe de scrisori; copii calificāți însă erau 56.

Intre elevii clasificāți, 11 totū cu calcululū de „forte bine“ din „tōte“ obiectele ce se dīcea, că li-s'ar fi propusū; 23 totū cu „bine“ și restulū cu „destulū“. Neclasificāți n'au fostū. După clasificārī toți au invēțātū de minune bine. Absenți după clasificārī nu erau: niol „scusate“, niol „nescusate“, dovadā, că elevii n'au absentatū de locū (?). Conspēctū despre materia propusā au fostū numai din religiune; ēr din celelalte obiecte de învățământū n'a fostū, căci d-lū invēțătorū a mār-turisitū, că n'a făcutū „niol-odatā“.

Ordine, atențiune, disciplinā, erau lucruri necunoscute. Copiilū, în decursul esamenului se jucau, vorbeau, se mișcau cum le plăcea, cu unū cuvēntū „școlā“ această era o „republicā“ dintre cele mai liberale din lume.

Copiilū nu rēspundeau niol când în propozițiunī întregī, dīceau numai „nu“, ori „ia“, mișcāndū tot-odatā și din capū. La întrebarea, cum chiamā pe cutare și cutare elevū, rēspundeau cu: „Nicuță, Rașica, Ghițucā, Nișcuță“ etc. etc. în locū de... „Pe mine... Ioanū, Maria, George, Ana.“

Copiilū, când rēspundeau, țineau ca-

pulū plecatū, vorbeau inoetū de niol nu aușiai ce dīo; când nu rēspundeau ei nimicū, ceea ce obveneā desū și în continu, atunci invēțătorulū șoptea cuvēntulū de jumētate; dēcā totū nu ghioeau, atunci invēțătorulū dīcea și restulū din cuvēntū și în fine mai repetia odatā elevulū după invēțătorū. Atunci mai ajuta pușinū și d-lū președinte, și așa curgeau rēspunsurile ca plōia din... seninū, așa încōtū esamenulū acesta cu dreptū cuvēntū s'ar putē numi: „esamenulū invēțătorului și preotului din Buciumū“, căci elevii n'ajungeau așa ușorū la vorbā.

La urmă s'au datū și premii. Aci încā a mersū după „neamū“ și „proteștiune“.

Esamenulū acesta eu nu-lū potū clasifica, am arētātū numai decursulū lui. On. cetitori vorū binevoi a lū clasifica cum vorū afla cu cale.

Mai notezū, că d-lū invēțătorū e membrū alū reprezentanței comunale, ale cărei ședinte le cercetēzā foarte regulatū, fā în ori ce timpū, n'are habarū de școlā; tōmna mai e și „stringētorā“ de ovēsū pentru câte unū Sasū; în celalaltū timpū merge în pădure, în Șercoia, Făgărașū, când îi place, că are multe „daraveri“, nimeni nu i are grija; în sfērșitū cercetēzā dīlnioū pe Itzig, căci lucru „pocitū“, e pusū și elū toomai în calea sa spre școlā, vorba cāntecului:

„Cine-a pusū orășmuța'n drumū
„Nu a pus' o de nebuună...“

Dupā acestea „invēlmășeli“, căud îi mai rămāne pușinū „vreme“ și „rēgazū“, mai dā câte o „rōtā“ și pe la afurisita de „școlā“, ca sē „lase“ copiii sē mei și mānce după atāta „bătaie“ de capū.

Apoi după atātea imprejurārī „favoritōre“ învățământului, ore sē nu facā „progresū“ bunulū nostru invēțătorū?!

Intre preotū și invēțătorū domnesce de altcum deplinā bunā înțelegere, căci, cum dīce proverbulū: „O mână spalā pe alta și... amēndouē se... măjjescū“.

Dēr nu fārā temeiu dīce poporulū nostru de multe-ori: „Unde-i popā o ticalā, acolo-i dascālū o tândalā!“

De încheiere mai amintescū, că d-lū invēțătorū a fostū mai mulți ani „logofētū“ în Romānia, și în anii din urmă nu sciū cum a cāpētātū în cinste și de po-manā chiar și „diplomā“ invēțătorescā, și așa pōte lucra în veșī și în ticiā pentru luminarea (!) „neluminatului“ nostru poporū, fārā niol o supērare din partea cuiva, înarmatū cu așa cunoscițe întinse și cu o așa strașnicā diplomā.

Ce pōte face omulū cu diplomā!

Credēndu-se dēr absolutū „perfectū“ cu numita „diplomā“ pe hārtiā, niol nu cērōā a se cultiva mai d-partē, niol nu-și sparge bietulū capulū cu cetirea vre-unui manualū ori dīarū sēu revistā, deol niol mirare nu pōte fi, dēcā produce astfel de „minuni“ — după cum s'a dīsū mai susū.

Pārintele s'a pusū, ca și înainte, în căruță, lângā dēnsulū fīu-sēu, dinaintea lorū desagii cu māncare și unū ulciorū mare cu vinū roșiu, pe care-lū ducea ca darū rudei sale, poslușniculū rectorului. La această rudā îi era gāndejdea ducēndū băiatulū la seminarū.

L'au sārutatū pe copilū încā odatā surorile și mama, și căruța a plecatū scārțāindū încetisorū, căci rōta cea stāngā nu era prea bine unsā cu dohotū.

— Drumū bunū, sē vii sēnātosū înapoi, sē-mī aduci unū arșinū de cordea, se aușī în urma căruței.

— Bine, bine sē nu scāpați porcii în țarinā, rēspunse pārintele, și trāsura hurui mai departe.

Ēcā dādurā și peste podū, care era foarte bine cunoscutū lui Dumitru, căci sēra niol unū băiatū din satū nu îndrāsnea sē'lū trecō, nu era curatū. Ētā, că au apucatū pe drumū la dealū printre liveșile de prunī. Era tōmna, și prunele se arātāu prin frunșulū copacilorū cu cēța lorū brumărie.

— Ce prune bune, gāndea copilulū, care nu era tristū, că plecā la școlā, nes-ciindū niol dulceața, niol amārāciunea cărței.

lēști era bisericā și preotū. Biserica avea pāmēntulū ei, pe care-lū împărțea *pricitulū*, clerulū adevē, dēr după ce a muritū Dinu și a luatū moșia unū Armeanū, bisericā a ajunsū într'o stare așa de frumōsā, că a trebuitū sē o dērime, dōr nu s'ar întēmpla vre-o primejdie. Așa că a rămasū pārintele diaconū și fārā bisericā și fārā pāmēntū bisericescū, nevoindū sē zidēscā altā bisericā.

Altū prihodū n'a pututū sērmanulū sē capete, nu era cārțurarū mare și rusescē niol a scrie niol a ceti nu sciā. Invēțase cu mare nevoie a se iscālī rusescē și aceea destulū de prostū.

A rămasū *zā ștatom*, ca unū racū pe malū. La tōte acestea se gāndea Sfinșia sa și oftā din adēnculū inimei.

La dēlt murga nu mai putea, nu era vērtoșā. Diaconulū s'a coboritū din căruță, lāsāndū numai pe băiatū. Dēlulū Nișcanilorū îi mare și până la vērftū murga și stā pānulū gāfăeau rēu.

S'au coboritū în vale și trecorū pe lângā iazulū estului, unū iazū mare și plinū de pește și de raci, dēr peștele și racii erau boeresci. Dumitru, legānatū de hurducăturile trāsūrei, adormise. Lângā iazū era o

fântiniōrā la care a statū diaconulū sē-și adape iapa; copilulū s'a treșitū și se uitā cu mirare la iazū. Acolea ilū mușcase de piciorū unū racū mare, mai deunădī, și cātū se bucurase, când a isbutitū de l'a apucatū și l'a trāntitū pe malū: niol unulū din ceil'alți băeți nu mai prinsese asemenea racū mare! Băiatulū își aducea aminte cu plăcere de tōte întēmplārile trecute și zimbea de i se întindea gura până la urechi,

— Ce riđi, Dumitriță, ilū întrebā tatā-sēu.

— De racū, tātūță, de raculū, care m'apucase de piciorū; dēr și eu l'am apucatū pe dēnsulū... Mare mai era!

Murga bēuse destulū, își mai venise în fire o lēcā și călētōrii noștri plecarā din nou. Pe la trei după amēdī ajunserā la o cărciumā unde diaconulū poposea de obiceiū. Murga sciā și hanulū și șopronulū și trase dinaintea ușei. Sub șopronū pe prispā ședeau vr'o trei patru drumeți, așteptāndū sē mai trecā căldura. În umbra casei erau trase vr'o două căruțe și unū carū. Căii se apārau de muște și boii clătinau greoiū din capū, că muștele li se virau dreptū în ochi. Diaconulū s'a datū din căruță, a dīsū bunū

Salarul de altcum e asigurat la 300 fl. v. a.; ilu si merita, va dice ori si oine. Avisu si On. nostre superioritati sco-lare.

Unu tata de familia ingrijatu.

SCIRILE DILEI.

— 10 (22) Iulie.

Cum intampina foile ungresci confe-
rența noastră. De câte ori noi Românii ne
intrunim, in vre-o adunare politica, ori
culturala foile ungresci scriu cele mai ne-
audite minciuni si infamii la adresa Ro-
manilor. Așa in numărul de adf alu lui
„Magyar Hirlep“, unu correspondentu, care
numai cu minte intraga nu pote fi, scrie
numitei foi, ca din incidentul adunari din
Sibiu Romanii afa de apropiatu timpul
ca „cu puterea“ se-si castige drepturile.
Ei der au hotaritu, ca voru cauta prioina
sa via la parziala cu locuitorii Unguri si
Sasi. La primul atacu, — dice correspon-
dentul toiei ungresci — ei spera, ca se
va pute face rescola, pentru care astepta
ajutor de arme din Romania. Vestea acesta,
continua același descreeratu orespondentu
maghiaru — a bagatu in mare spaima pe
locuitorii Sasi din Sibiu, pentru cari sunt
zadarnice tote asigurarile, ca armata, ce
sta la dispozitia ar sugruma indatu si cea
mai mica mișcare. Poporul sasescu e cu-
prinsu de spaima si in timpul oatu va
tinu adunarea dela Sibiu, elu va parasu
orasulu. Pe langa acestea minciunosulu co-
respondentu alu lui „Magyar Hirlep“ mai
are nerusinarrea sa sustina, ca inși-si Ro-
manii ar scorni astfel de sciri, ba se in-
cumea chiar a se bate in pieptu, ca in
ele ar fi si „ceva adeveru“, ocaidaca n'ar fi,
atunci de ce curge la Sibiu din tote par-
tile atata poporu „valahu“. Armata inesa
sta gata, si „la cea mai mica mișcare va pușca
gramada tota armada valaha“. Cei o mana
de Unguri din Sibiu nu-si batu capulu cu
adunarea „Valachiloru“. Ei, ca se incun-
giure ori ce cionire, au hotaritu, ca adf,
in 22 Iulie, se faca o mare excursiune la
țera si nu se voru reintoru decatu Dumine-
cea sera tardiu. — Cate cuvinte atatea
minciuni si infamii. Nu ne miramu, ca unu
omu descreeratu pote scrie așa ceva, der
ne miramu de foile ungresci, ca au de-
generatu pana a publica astfel de gros-
lane minciuni. Ori dora si-au perdatu si
ele mintile? Dorimu catu mai grab-
nica insanetosare.

— x —

Erasi o serbare romanesca intre bai-
nete. La 11 Iulie n. o., s'a tinutu in comuna
Stiroiu adunarea generala a Reuniunei in-
vetatoriloru romanu selageni, sub presidiulu
d-lui vicaru Alimpu Barboloviciu. Serbarea
acesta a fostu impreunata si cu petrecere
cu jodu, ce a urmatu in sera acelei zile.
Unu caltoru din partile nordice ale Ardea-
lului, care a luat parte la acea serbare a
fratiloru nostri din Selagiu, ne scrie, ca a

ramasu forte placutu impresionatu in ceea
ce priveste seriozitatea si demna purtare a
invetatoriloru nostri selageni. Adunarea a
decursu in esemplar ordine si cu multu
interesu s'au discutat diferite oestioni pri-
vitore la scopulu culturalu romanescu alu
acestei Reuniuni. Printre cei presenti
se aflau si mai multu preoti fruntași, pre-
cum d-nii Nic. Popu din Sigu, Vaida din
Hurez, Floata din Capielulu rom., Ilesu
din Crasna; apoi parintele Gheție, preotulu
Costea din Peceiu, preotulu si protopopulu
on. din Banisoru etc. Printre oșpeti se afla
si d-lu Ardeleanu, redactorulu „Vulturulu“,
etc. Petrecerea cu jodu inca a fostu forte
animata si a fostu cercetata de multe fa-
mili venite din mari departari. ca din Ilva
mare, Mintiulu Bistriței, cum si mai multu
dia jurulu Clujului. S'a jucatu si „Călușe-
rulu“ si „Bătutu“ din partea a 7 tineri fru-
mosu imbracati. Nici aici insu autoritatile
ungresci nu s'au pututu conteni, de-a nu-
i insulta pe Romanii intr'unu modu grobianu,
punendu-i sub paza a 8 gendarmu, intre ale
carora baiete a decursu atatu adunarea, catu
si petrecerea.

— x —

Regele Carolu in streinatate. M. S. Re-
gele Carol va pleca peste cateva zile in
streinatate. M. Sa va merge la Neuwied,
spre a visita pe augusta sa soția, regina
Elisabeta. După reintorcerea M. Sale in țera,
voru sosi la Bucuresci Altețele Loru regale
ducele si ducesa de Edimburg.

— x —

O idee buna. D-lu Demetriu Bardeși,
sublocotentu in regimentulu de infant.
Nr. 37, stationatu in Oradea-mare, a pus
la dispozitia comitetulu Asociatiunei tran-
silvane unu premiu de 3 fl. v. a., pentru
una dintre acele eleve ale școlii superio-
re de fete a Asociatiunei transilvane, care va
fi nascuta din com. Bihariei, cu preferinta
insu din Oradea mare, si care in cursulu
anului școlasticu viitoru, 1893—94, va face
mai mare progresu in limba romana. Aci
d-lu Bardeși are in vedere cu deosebire pe
acele fetite romane din comitatulu Bihariei,
cari, in urma unei nenorocite imprejurari,
la cari sunt espuse multe familii roma-
nesci din acele parti, seu ca vorbescu rēu,
seu ca nu vorbescu de locu limba roma-
nescă — Ideea d-lui D. Bardeși o gasim
forte potrivita si ar fi de doritu, ca in se-
sulu acesta se se lucreze cu catu mai multa
seriozitate. Ar fi o mare binefacere, decu
s'ar pute da chiar si unele stipendii seu
ajutore pentru crescerea unor astfelu de
fetițe la școle bune romanesce, unde elevele
se potu inveta o limba romanesca frumoșă
si curata. Dare-ar Dumneșeu, ca d-lu De-
metriu Bardeși, care atatu de frumosu s'a
distinsu si in anii trecuti priu intemeierea
unei fundatiunii de 1000 fl. pentru studenții
romani seraci, se-si gaseșca catu mai multu
imitatori!

— x —

Colera. Cetimulu in foile din Bucur-
sci, ca consiliulu de ministri romanu a hotaritu

se se inchida tote punctele de granița din
județulu Dorohoiu, de cãtrã granița rusescă.
Toti caltorii voru trece prin Ungheni. Cei
suspecti de colera voru fi tinuti in Un-
gheni timpu de 5 zile sub paza; bolnavii
voru sta in carantina paua la viudecare.
— Totu in foile din capitala Romaniei ce-
timu, ca ministrulu romanu de resboiu a
datu ordinele cele mai aspre autoritatiloru
militare dela granițele romano-rusesci, de
a nu lasa absolutu pe nimeni se treca din
Basarabia in Romania. Personele, cari voru
calca aceste ordine si voru voi se petrun-
da in țera pe cai laturalnice, voru fi arestate
si date numai decatu judecãții.

— x —

Comunicatiã postalã cu Noulu. Direcțiu-
nea postalã din locu face cunoscutu, ca
pentru comoditatea celor ce petrecu peste
vara in Nou (o frumoșã localitate de munte
in nemijlocita apropiere a Brașovului), a
pusu la dispozitiunea publiculu o cutia pen-
tru scrisori, ce se afla la otelulu „Elisium“
alu d-lui Fr. Schmidt. Scrisorile din acea
cutia voru fi aduse la oficiulu postalu din
Brașovu, in tã-care și la 7 ore dimineța.
De-asemena scrisorile simple si diarele es-
pedate dela oficiulu postalu din locu, se
voru pute ridica dela proprietarul aminti-
tulu otelulu, in tã-care și pe la amedu.

— x —

Ispravile banditiloru din Dobrogea. Ce-
timu in foile de dincoala, ca vestitiu ban-
diți Brațu si Bãlanu din Dobrogea, impreunã
cu banda loru, au atacatu putera, la Slava
Rasa Babadag, au schimbatu mai multe fo-
curi si au disparutu pe urma. Asemenea au
atacatu mai multe posturi de sentinela. In
padurea Cãlderea au atacatu unu postu de
7 dorobanți si 20 calãrași si au disparutu
in tufșu. La Casapschior, s'a prinsu unulu
din banda. S'a trimesu pe urma loru unu
batalionu de infanteria. Lunu s'au schim-
batu vre-o 20 focuri intre trupã si ban-
diți, insu nu s'a pututu prinde nici unulu
din ei.

— x —

Friguri galbene. Din Brasilia sosescu
sciri, ca acolo au muritu mii de persone
de friguri galbene. Totu negoțulu si tote
afacerile suferu grozavu in urma acestei
epidemii. 45 corabii au ramasu fara perso-
nalu si 20 corabii fara capitanu In luna
Iunie muriau cate 200 persone pe zi.

— x —

La podulu de peste Dunare, care va
impreuna Romania cu Dobrogea, picioarele
suntu aproape terminate, așa ca vera acesta
si cea viitoare se voru face lucrarile pentru
terasamente si pentru incheierea podului.

— x —

O crimã ingrozitoare s'a intemplatu
intr'unu satu din Belgia. Unu mace-
laru de acolo si-a ucisu pe propriulu seu
fiu si partile singuratice le-a vendutu in
mãcelaria. Unu servitoru alu seu lu arata
la poliția. Poporul s'a iritatu forte multu,
asa incatu p'aci era se ucidã pe denatura-

tulu tata. care intr'aceea a fostu arestatu
si datu pe mana judecãții.

— x —

Mușcatu de o pisica turbata. Unu lo-
citoru din Parisu a fostu mușcatu intr'unu
din noptile trecute de o pisica turbata. La
strigãtele nefericitulu alergaru vecini, cari
uciserã pisica. Celu mușcatu a fostu trans-
portatu in stabilimentulu lui Pasteur.

— x —

Teresa Komprath, 'i recomanda ateli-
rulu ei de tapiseria si imprimate pentru cu-
sutu, care se afla in strada Portii Nr. 61.

Convocare.

Reuniunea invetatoriloru romanu gr.
cat. din archidiaconatulu parșilor: Sãtmãrene
și va tinu

Adunarea generalã la 10 Augustu n. o.
in comuna Vetes.

Membrii ordinari ai Reuniunei au se
notificu presidiulu, cu 14 zile, inainte sou-
sele pentru eventuala loru absentare; ocaid
la din contrã voru fi pedepsiti cu 2 fl. in
favorulu cassei Reuniunei, §. 16. lit. b. din
ord. Minist. din 1881.

Toti acei membrii, cari dorescu se ce-
tescu disertatiunii in adunare, au a-si tri-
mite disertatiuni la prisiulu Reuniunei,
in Szaniszió pana in 5 Augustu n. o.

Competențele anuale si restanțele se
voru raspunde pana in 5 Augustu.

Programa adunarei.

1) Celebrarea cultulu devinu la 9 ore
a. m.; 2) Deschiderea ședinței; 3) Rapo-
rtulu comitetulu; 4) Alegerea comisiuniloru,
si anume: pentru scontrarea cassei Reuni-
unei, pentru conscrierea membriloru noi si
incassarea tacselor, precum si pentru oen-
surarea disertatiuniloru inaintate la presidiu.
5) Raportulu comisiuniloru. 6) Cetirea di-
sertatiuniloru aprobate prin comisiunea res-
pectiva. 7) Propuneri practice. 8) D-figerea
loculu si a timpulu adunarei generale
procsime. 9) Propuneri diverse referitoare la
inaintarea scopulu reuniunei.

Datu in Careii-Mar, la 9 Iulie 1893.
Gavrilu Lazaru, Georgiu Muresianu,
președinte. notaru.

Petreceri musicale.

Musica orășenescã va da mane sera
unu concertu, decu va fi timpu favorabilu
in gradina, er la casu contraru in sala ho-
telulu Centralu Nr. 1.

Programa acestui concertu, diregiatu
de maestrulu A. Brandner, este urmãtoarea:
1) „Aller Ehren ist Oestreich Ungarn voll“
marșu de Novotny. 2) Overturã la „Meeres-
stille und glückliche Fahrt“ de Mendelssohn.
3) „Gebirgskinder“, valsu de Ziehrer (solo
pe ziterã de d-lu Wihuanek) 4) „Wiener
Leben“ mare poutpouriu de Komzak (cu
unu cuprinsu forte bogatu si interesantu,
valsuri, cãntece, romanșe, polci, marșuri
etc.) 5) Ungarische Rhapsodie Nr. 12 de
Liszt. 6) Mare fantasia din opera „Caval-

șia si a pusu unu brațu de fenu dinaintea
iepei.

Dumitru se uitã cu bucurie cum mânca
murga.

— Dã-te din cãruța, voinice, ce ședti
pare ca ai prinsu rãdociã — fi dise ta-
tã-sẽu.

Bãiatulu i s'a parutu ca prea as-
pru a disu tatã-sẽu aceste cuvinte, si si-a
adusu aminte indatu de mã-sa, care nici
odatu nu-i vorbea așa de rãstitu si i s'a
facutu așa de jale, in cãtu a inceputu in-
cetișoru:

— Tatã, mi-i doru de mãnuța, hai-
demu acasã inapoi.

— Troncu Mãrico, așa imi ești? Brava
flãcãu, n'amã ce dice, rãspunse acum cu
blãndeșe diaconulu, der cine-mi spunea ca
vrea se mergã la școlã, vrea se fiã preotu
blagocinu, ca se-i ajute tatei? Acuma plãngi,
rușine, asta n'o mai spunu acasã la mã-
nuța-ta, ca te ride.

Mai multu de cãtu de strigo si de
stafii se temea copilulu de risu, se nu fiã
de risu. Era ceva de miratu, de unde atãta
ambitiu intr'unu copilu așa de micu. Au-
dendũ, cã-lu voru ride acasã, copilulu a tã-

cutu, der jalea si dorulu dupã mamã si
dupã surori, dupã livadã si dupã jucãrii era
așa de mare, cã-i curgea lacrimile șiroie
din ochi, ilu durea inima, si cu mare greu-
tate se ținea se nu plãngã cu glasu. Stãtea
langã cãruța si privea fara se vedã. Dia-
conulu, dupã ce a trasu unu singeabũ de
rachiu din cãrciumã, a soosu din desagi o
azimã, a rupt'o si a datu si bãiatulu o
bucatã.

— Nu mi-i a mãncã, tãtuța, rãspunse
elũ. Ai disu se mãnãncũ bine acasã, cã la
drumũ nu-mi dai.

— D'apoi de mãncatũ nu-ți dau, rã-
spunse parintele Grigore, der o bucãciã de
azimã nu vrea se dice „de mãncatũ“.

Pe la orele patru, dupã ce sorele își
pierdu puterea, diaconulu puse iarã-si murga
in globe si caltorii purceserã inainte.

Langã o fãntãna a orașulu adãpã încã
odatu iapa. De aici se aușea unu sgomotũ
mare, necunoscutu copilulu; sgomotulu unui
orașu mare. Copilulu cu mirare asculta si
privea. Nici odatã nu veduse așa de multu
Muscali. Pe langã cãruța trecea unu bata-
lionu de soldați si colbulu ridicatu de pi-
ciorele loru se puneã in pãturi grãse pe

hainele sãteniloru nostri. Caru încãrcate cu
lemne si cu piatrã se intãlneau in totu lun-
gulu drumulu pana la unu podulețu, unde
erau grãmãdite pote vre-o trei-deci de caru
si cãruțe. Inaintea podulețulu era unu lacu
mare de apã murdarã prin care trebuia se
trecu, ca se dai pe podu. In mijloculu aces-
tei mari glodose era noroiu unu caru in-
jugatu cu o pãreche de juncani tineri.
Omulu cu carulu alerga cãndu intr'o parte
cãndu intr'alta a carulu, stãtea puțin si
apoi incepea a bate boulenii peste urechi
si peste capu, ca se-i silescã. Dobitocile se
opinteau de le intrau picioarele adencu in
glodu, der in zadarũ, carulu stãtea neolin-
titu pe locu. Țeranulu nu mai scia ce se
facã si cãta in susu.

Diaconulu nu putea se trecã, s'a opritu
cu cãruța la o parte si s'a coboritu.

— Creștiniloru, dice elũ cãtrã țeranii
cei-alți cari stãtea si priveau ca la com-
die, ce cãșcați gurile, la ce vã uitãți; nu
vedeți cã omulu s'a inglodatu si mai tare,
ce nu-i dați ajutoru? Rușine!

Mulțime de omeni s'au repețitu si
douș-deci de manu vortose au ridicatu ca-
rulu mai pe susu, si l'au scosu din glodu.

— Bogdaproste, parinte, dicea țera-
nulu, se ti ierte Dumneșeu peccatele!

S'au mai inglodatu vr'o trei caru, der
dupã unu șertu de cesu de lucru a trecutũ
si diaconulu peste podu la uscatu.

De acolo se incepe chiar orașulu, adecu
mahalaoa bulgãrescã, cãci trãescu totu grã-
dinari de pe valea Bicului. Ulița era pavatã
cu prundũ si forte rēu. La tote acestea
privea bãiatulu cu o mirare nespusã. Der
era prea multu de odatã pentru dẽnsulu,
numai in povești aușise despre asemenea
lucuru.

— Tatã, intrebã elũ, cãnd ajungemũ
la tãrgu?

— Amũ ajunsũ, acesta-i tãrgulu, rã-
spunse diaconulu. Bãiatulu se totu uita, der
nu vedea tãrgulu: vedea case, trãsuru, omeni
cocone, der tarabe cu pãne si cu peste us-
catu, ca la Cãlãrași, unde fusese cu tatã-
sẽu odatã, totu nu vedea.

— Asta-i tãrgulu? nu-mi place, șoptea
elũ.

Era pe la șapte sera, cãnd parintele
Grigore ajunse la unu hanu mai ieftioru la
care stãtea de obiceiũ la gazdã, cãnd venea
la Chișinãu.

In odaie n'a pututu dormi diaconulu

leria rusticana" de Mascagni. 7) „Regina di mineii", vals românesc de Ivanovic. 8) Septett de Beethoven (original) executat de d-nii: Max Krause, violină, Robert Machold, viola; Carol Ulbrich, cello; Iosef Lenhart, bass; W. Janota, clarinet; Ernst Rauschenbach, fagot; Iohann Günther, corn. 9) „La Coquette" Gavotte de Czibulka. 10) „Fata Morgana", galop de Link. Inceputul la 8 ore seara.

Astași seara va cânta muzica orașească în sala dela Schützenhaus.

Muzica militară va cânta mâine pe promenada de jos. Inceputul la 11^{1/2} ore a. m.

Insciițare.

Reuniunea femeilor române din Brașov a înființat, după cum se știe, un Internat, cu scopul de a instrui fetele așezate aici în menajul casei, precum și în diferite lucruri de mână, ce cad în sfera unei bune economie, și anume, se învață aci:

- ingrijirea casei
- bucătăria
- spălatul și călcatul vestmintelor
- cusutul și cărpitul vestmintelor
- croitul vestmintelor
- impletiturele și broderiile cele mai necesare.
- principii de pedagogie (ingrijirea și creșterea copiilor)
- principii de igienă
- grădinăritul
- religiunea
- limba și literatura română
- aritmetica și comptabilitatea de casă.

În acest Internat se vor primi fete române, cari vor fi absolvit clasele primare prescise de lege și vor fi implinit 12 ani.

Taxa pentru întreținere și instrucțiune este 12 florini pe lună, plătită anticipativ.

Fetele lipsite de mijloce, orfane de ambii părinți, sau de unul dintre părinți, pot fi primite gratuit în internat.

Fetele din Brașov, cari ar voi să petreacă în internat, numai peste doi, plătesc pentru totă instrucțiunea și pentru prânzi și ojină câte 8 florini pe lună.

Cursul este de 3 ani.

La intrare, în anul primu, va plăti fiecare fetiță odată pentru totu'dauna o taxă de înscriere de 5 fl.

La primire are să aducă fiecare elevă alburile și vestmintele necesare, precum și ascernutul de pat.

În legătură cu acest internat, adunarea generală a Reuniunii femeilor române, ținută în 24 Iunie a. c., a decis a înființa un Orfelinat pentru fetele lipsite de mijloce, orfane de ambii părinți, sau de unul dintre părinți. În acest orfelinat se primesc dela 1 Septembrie a. c. st. v. fetele orfane în vârsta dela 6—12 ani. Aceste or-

fane vor primi în orfelinat întreținerea completă și ingrijirea de lipsă și vor cerceta școala română capitală din locu. Părinții sau tutorii, cari vor voi să așeze copiii în acest orfelinat, vor trebui să adreseze o cerere către președinta Reuniunii femeilor române din locu; la această cerere vor alătura unu testimoniu de paupertate, unu certificat medical, că orfana este sănătoasă și o declarațiune, că se vor supune tuturor dispozițiilor, ce se vor lua de Reuniune în privința creșterii orfanelor.

De ore-ce numărul elevelor, ce se vor primi în internat și orfelinat este restrins, de aceea părinții și tutorii să învită a se însinua, respective a-și înainta cererile la subscrisa președintă până în 15 Augustu st. v.

Anul școlastic se va începe în Septembrie st. v.

Brașov, în Iulie 1893.

Agnes Dușoiu,
președintă.

Lazaru Nastasi,
actuaru.

Literatură.

A apărut în tipografia și în edițiunea noastră: „Independența bisericăscăa Metropolei române de Alba-Iulia". Cercetare istorică-critică, despre relațiunile Bisericii române din Metropola Alba-Iulie cu Biserica Romei, de Nic. Densușianu. Cuprinsul broșurei este: *Conciliile provinciale din 1872 și 1882. Manifestul de Unire cu Biserica Romei din 7 Oct. 1698. Textul original român și traducțiunea latină falsă. Istoricii români despre Unirea bisericăscă cu Roma și foloșele Unirii.* — Broșura 8° mare, 44 pag., se află de vânzare la administrațiunea „Gazetei Transilvaniei". Prețulu unui exemplar 20 cr. (sau 50 de bani). Porto 3 cr. pentru România 15 bani.

În tipografia A. Mureșianu din Brașov a apărut „Arta de a trăi," de Stugau (August von Schmidt). Traducere liberă de Ieronim G. Barițiu. Formatu estetic, tipar curat. Mărimea 203 pag. Prețulu 50 cr. sau 1 coronă. Traducătoru și-a dedicat opulu în memoria iubitoru sâi părinți George Barițiu și Maria Barițiu născ. Velisară. — Ceteritoru noștri le este cunoscută valoarea reconstabilă a acestui op, în care pentru tôte împrejurările vieții găsim o puternică și convingătoare povățuire, un îndreptar sigur în calea spre virtute și o încurajare puternică în luptele vieții. Recomandăm această carte familiilor românesor, cari vor găsi în ea bogată oomora de învățături morale și consolățiuni. Se află de vânzare, în librăria N. I. Ciurcu, Brașov.

„Toma a Kempis despre imitațiunea lui Christos, tradus românesc de pe originalu latin, de Gavril Popu, canonicu. Blașiu 1893." — Formatu 8° de 255 pag., tipar curat, cu unu esterioru de gust; unu exemplaru în legatură frumoasă și solidă costă 1 fl. 10 cr., trimis francat 1 fl. 15 cr. A se adresa la autorul în Blașiu (Balázsfalva).

În tipografia Seminarului gr. cat. din Blașiu a apărut: Dicționar portativ latin-român și român-latin, în usu școlor secundar, de Alesiu Viciu, profesor gimnasial. — Din acest bogat și valoros dicționar a apărut până acum numai partea I (latin-român), care conține 320 pag., tipar compres, curat și foarte legibil; ortografia Academiei. Icoloa se află și unele explicații pentru întregirea înțelesului, cum și unele observări sintactice. Prețulu unui exemplar broșat 1 fl. 80 cr. A se adresa la autorul în Blașiu (Balázsfalva).

Calea spre învațire.

de I. Dariu.

3. Prudență, chibzuință, cumiință, socotelă, prevedere.

(Urmare).

26) Se dice, că omulu numai odată în viață stă față în față cu noroculu, și decă omulu nu e destul de priceput și de îndemănatec, ca să pună îndată mâna pe el și să-l lege bine, noroculu se duce și în veci nu i se mai arată. De aceea prudentulu pândesc bine ocașia norocoasă pentru el și se folosesc de ea cu înțelepciune.

27) Prudentulu caută a-și câștiga prietini buni și se străduesc a căde troncu la inima fiă-cui.

28) În tôte afacerile sale omulu cu socotelă se îndreptă de cele mai multe-ori după aceea, cu cari are mai mult de a face și cari i-se par mai pricepuți, decât elu.

29) Omulu cu minte vorbesce despre sine numai atunci când e întreatu.

30) Niciodată nu se arată ursuz și supărăcios, ci totu'dauna vesel și prietinos, că altulu nu știe și nu-lu dore de necasul său.

31) Niciodată într'un chip nu se lasă a fi dus în rătăcire de ademenirile altora, d. e. a da bani pe losuri, că are să câștige atât și atâtu său a pune la lotăria ori a intra în tovărășia de afaceri îndoișose, nesigure, ca mai târziu să nu i se adeverescă dicala Némțului: „Cine vră se-și perdă banii și nu știe cum, să repareze case vechi, sau să jöce la lotăria" și apoi las' pe mine de nu i va merge bine.

32) Omulu cu chibzuință trăesc astu-feliu, ca și după mörtea sa să-i rămână o amintire cinstită și neștersă între aceia, cu cari a trăit în lume.

33) Nu trebuie a se plänge cineva despre aceea, ce nu se pöte schimba căci ar însemna a cere, ca apa să

curgă în contra cursului ei firescu, sau a cere, ca Țiganulu, fragi prin postul Crăciunului.

34) Unu nebu în tre nebu îi merge mai bine, decât unu om înțeleptu.

35) Nu te certa pentru nimicuri și nu strica petrecerea și voia bună a nimerei pentru arțagulu său.

36) Prudentulu are destul cu sine însuși. 37) Politeța desarmază grobianitatea și-i închide calea. 38) Nu trebuie să crești ușor ori-ce și se spune; crede ce vești, sau ce-ți spune unu om de omenia, despre care ești deplin încredințat, că numai adevărulu mărturisesc.

39) Înainte de a începe ori-ce lucru fă mai întâiu o dungă în aer, adică mai fă-ți de lucru cu alt-ceva, că pöte cine știe ce-ți mai spune mintea ta despre acelu lucru. 40) Ocolesc pe aceia, cari promit multe și fac puține.

41) Totu așa încungiură tovărășia aceluia, care n'are nimic ce să mai perdă. 42) Decă te atinge cineva cu vre-o vorbă înțepătoare, apără-te în linisce, cu chibzuință, fără a te supăra. În același timp nu face glume pe socotela altuia, că de multe-ori o glumă făcută pe socotela altuia, chiaru fiindu nevinovată în socotela ta, îi cade greu și din prietinu și-lu faci dușmanu răsbunătoru.

43) O minciună de lipsă, prin care se ești dintr'o încurcatură în care te-a băgat altulu cu scopu de a-ți face rău, se iertă, deore-ce prudenta ne opresce a spune tot-deuna adevărulu.

44) Unu dram de îndrăsnelă e vrednicu câtu o oca de iscusință. 45) La ori-ce casu de întristare observat la altulu, prudentulu are unu cuvânt de mângăere. 46) Nu face nimenui pré mari complimente, căci pe omulu de omenia îl supără, pe celu stricat îl îndemna a se face mai stricat. 47) Omulu făcătoru de pace pöte nedăjdui la o viață lungă. 48) Vorbe blânde, lucruri bune, deservesc multu pe omu.

49) Trebuie să știi, că cruda moșciă se află prin totu locul. 50) În ceru nu se află nimic, decât bine, în iadü nimic, de cât durere și chin; pământulu se află între amândou și are din amândou câte ceva, totuși mai multu din iadü, ca din ceru, că lumea asta întru celu rău este pusă.

51) Luptaciulu dibaci alege arma cea mai bună, prudentulu în ori-ce știe alege mijlocele cele mai bune de apărare. 52) Prudentulu își împarte cu înțelepciune timpul, ca să i ajungă pentru tôte trebuințele sale.

(Va urma.)

de căldură și de ploșniți. Dumitru însă a dormit bine; de la o vreme a eșit părintele Grigore și s'a culcat în căruță.

Când stelele pierduseră lumina și lumina era cât pe ce să se facă nevădu, părintele Grigore a sărit din căruță, i s'a părut târziu.

La hanu dormeau toți, s'audeau încă pădătorii de nopte, dăr căruțele începuseră a umbra pe uliță. Trimbița dela Ober-Vaht a sunat, semn că se știe orașeni, că s'a început ziua. Era prea dimineț și de aceea mai lăsa pe băiatu să dormă și merse de se spală la fântăna din ograda, se mai șterse de colbu și apoi așteptă cu nerăbdare să se lumineze bine. În curend se scoborî un cocosu din pătulu și vr'o trei găini și se sculă și hangiuu. Se făcuse ziua și părintele merse să deștepte și pe Dumitru.

— Scölä, și haidem să bem ceai, dăse elu copilului, când intră în odaie, dăr acesta se freca la ochi.

— Ce, nu dormeai?

— Nu, tată, mi-i doru de casă, răspunse băiatulu. Diaconulu îi era milă de copil și chiar se și cam ingrijea, dăr ce era de făcut, la anul pöte să nu fi locuri.

Ajută copilulu să se îmbrace și băgă sémă, că era foarte palidu, diaconulu și mai tare s'a speriatu.

— Dăr ce-ți este, micuțule? te dore ceva?

— Nu, fii tristulu răspunse, mi-e doru de casă.

— Comedie și această! La anul pöte să nu fiă nici unu locu slobodu. Nu-i nimica, hai să bem ceai.

Ceinăria nu era departe, intrară și cerură o păreche de ceaiuri. În fiă-care ceinărie este câte o mașină, adică organu. La cele d'întăiu sunete ale mașinei, băiatulu a tresărit și s'a uitat ridendü la diaconu:

— Ce-i acesta, tată, cine cântă, Țigani?

— Bea ceai, bea, lasă că-i scoi când ai fi mai mare, răspunse diaconulu.

Mesele erau înconjurate de lucrătorii cari beau ceai și mâncau câte o bucată de pâine.

— De ce-sü așa de albi omenii acestia, tată, întrebă băiatulu.

— Isü pietrarü, drăguță, cari fac case, răspunse diaconulu.

— Pietrarü, fac case; la noi nu sunt pietrarü...

— Dăr bea ceai, bea, că-i vreme de plecatu.

Băiatulu beu, dăr se totu uita la lucrătorii. După ce gătiră, plăti părintele trei copeice și plecară.

Pe la șapte apucă diaconulu cu băiatulu spre seminaru, acolo găsî casa rectorului și pe poslușniculu ce-i era rudă, vorbiră ceva încetșorü, apoi:

— Bine, bine, răspunse poslușniculu, lasă băiatulu.

Diaconulu mai că nu începü să jöce de bucuria. Mănilu îi tremărau când desnodă unu nodu de la basma, în care era o hărtie de trei ruble.

— Na, na, decă va fi primitu îți suntü datorü încă șapte, îi spuse încetu la ureche.

Ruda se strămbă, avendü de gându să vede, să zimbească, se scărpină în cap și viri hărtia în busunarul pantalonilor, ca unu omu deprinsu o asemenea treburü.

— Fii încredințat, voi face totu ce voi pöte, credü că amü să isbutescü.

Și nu era greu de isbutit, fiindu-că de vr'o două zile se primise dela arhieru unu ucaș în care lămurea că „fii duhovnicilor, cari au rămas zăstatomü să se

primesc bursierü." Diaconulu nu știa nimic de ucaș, dăr nici ruda nu și-a datü ostentela să-lu lumineze.

— Urciorulu ou vintu l'amü lăsatü la hangiu, îi mai spuse încetșorü poslușniculu.

— Bine, bine, îl găsescü eu, fii răspunselu.

— Acuma, dragulu tatei, te lasü aici, dăse părintele către Dumitru. Ai să fi la bursă, ai să înveți bine, și de sărbătorü la Crăciunü, vinu cu mămuță-ta să te iau acasă. Fii cu minte și nu plänge.

Sărută copilulu cu dragoste și ești plinu de jale și de bucuria.

— Acum, băețule, să nu-mi scănecști, dăse poslușniculu, că nu ești acasă.

Băiatulu îl privea serios și gânditorü, nici o lacrimă nu se vede în ochii lui, numai pe frunte între sprăncene se zări o sbărcitură neobișnuită la copii de asemenea vârstă.

Așa de ușor a fostü primitu băiatulu la bursă.

— Când fi Crăciunulu? totü întrebă însu elu mereu.

ECONOMIA.

Cultura diverselor specii de pomi.

După cójă mieđu și simburii se împart pómii în pomoși, în cărnosi osoși și bombași.

I Pómii pomoși mai cunoscuți sunt:

1) *Mărul*, speciile lui cele mai nobile se trag din Asia. Acum numără câteva sute de specii, din cari însă mai recomandabile sunt: speciile de érnă, cari sunt foarte căutate și în comerț. Mărul iubesc pământul gras și uscat, însă crește și în pământ mai slab și pietros, trăesc până la 120 ani, ér cei nemiscați dela locul lor ajungu o etate dela 160 — 180 ani. Se sporesc mai cu sémă din séménță și se nobilitéză cum amú vécútu.

2) *Părul* iubesc pământul uscat și cald, care are să fiá lucrátu cátu numai se póte de afundá, fiindu cá elú slobode ráđécinele în pământ. Pământul gras, dér umedú și rece îi este stricácios, pentru aceea mai bine crește și rodesce pe cóste ridicate în fața sórelui. Ajunge vârsta până la 100 de ani. Se înmulțesc și nobilitéză precum vécúramú.

3) *Gutuiul*, crește în orí-ce pământ, care are cevași părți nutritóre, numai să fiá bine lucrátu. Lui îi place în fața sórelui și să fiá scutit de vécútu despre méđă-nópte, cari de altcum níeí unui pomú nu sunt priinciose. De aceea vedemú gutuiulú mai multú cultivându-se în vii. Se înmulțesc din séménță și se nobilitéză prin altuire. Altuindú meri și perí comuní, în meri și perí gutui, căpátámú pomú píticé, cari sunt foarte drágálași, producú bine și ocupá locú puțin. Pómii píticé se plătesc sé-i cultivate aceea cari dispunú de locú puțin.

II Pómii cărnosi osoși mai întrebunțați sunt:

1) *Pierseculú*, póftesc pământul uscat, chiar de nu ar avé vre-o bunăetate însemnatá, însă de are pământ bun, face fructe mai mari și mai frumoșe. Se prăsesc prin séménarea simburilorú și produce fructe bune chiar fără nobilare. Se potú însă și prin oculare. Are mai multe specii, unele de véră, altele tomnaticé.

2) *Caisinulú* póftesc asemenea pământ, ca pierseculú, însă prásitú din séménțe face fructe rele, de aceea se prăsesc mai bine prin altuirea în prunú.

3) *Prunulú* nu e gingaș în alegerea pământului și rodesce și acolo, unde se aflá alți pomí. Se sporesc din simburé și chiar din vlástări, eșiți din ráđéciná, ce la pruní nu lipsescú, cu deosebire decá nu vomú fi atenți sé-i curățimú desú. Mai bine e însă sé-i prásimú din séménțe și sé-i nobilámú prin altuire cu soiurí de cari ne mai placú. Prunii așa numíți bis trítiení (perși) nu trebuie altuítí, cá producú fructe foarte bune de sine, numai sé-i cultivámú bine.

4) *Cireșulú* crește în orí-ce pământ, care în afundime nu e udú, crește și între pietrii, iubesc locul în fața sórelui. Se sporesc prin séménță și se nobilitéză altuindu-lú, cu deosebire susú în coroná.

5) *Vișinulú*, are firea cireșului.

6) *Cornulú*, se cultivá mai multú pe lângá gardurí. Prin cultivare se măresce și îmbunesc. Se prăsesc din simburí, crește în 50 ani și trăesc peste 100 de ani.

III Intre pómii nucoși numărámú:

1) *Nuculú*, póftesc pământul uscat, pozițiune caldă scutitá de vécútu secí, prin urmare nuculú tráesc mai bine pe cóstele de cátrá méđá

đi și apusú, se prăsesc numai prin séménță.

2) *Alunulú* crește în totú locul, numai cátu în pământ bun și călduros se face mai frumos și mai mare. Se sporesc prin séménare și lástari eșiți din ráđéciná. Se cultivá ca și cornulú mai multú pe lângá gardurí.

3) *Castanulú*, e de o naturá cu alunulú, se înmulțesc prin séménare și se altuesc. Priesc numai în regiunile viilorú, crește anevoie și este espusú gerului; unde-i place însă, produce foarte bine cu deosebire decá-i cultivátu la adăpostú și în pământ ușorú. Pământul cleiosú și rece nu-i priesc. Clima Ardealului nu-i potrivítá pentru castaní.

4) *Migdalulú*, póftesc pământ și climá, ca și castanulú. Se sporesc din simburí, ca și nuculú.

IV Intre pómii bombași numărámú:

1) *Scoruzulú*, crește în orí-ce pământ, dér cu cátu e pământul mai bun, cu atáta-i umblá mai bine și face fructe mai bune. Elú este o tufá, care se cultivá, ca și gutuiulú. Altuirea se face pe perí pădureți.

2) *Frágariulú* iubesc pământul uscat, násiposú și scutit de vécútu. Se sporesc prin séménță și d'ín lástari, se nobilitéză prin altuire. Frágarii îi cultivéză ómenii în curte pentru galițe și pentru copii, cari bucurosú petrecú sub ei și se îndulcescú din fructele lorú dulci-apátóse. Suntú unele fragí albe (acelea isú dulci apátóse), și negre (dulci acríi). Frunđele frágariilorú servescú de nutrețúviermilorú de mătásé. Lemnulú lorú e căutatú de rotari și strugari.

3) *Strugureii* iubescú orí-ce pământ ca și acríeșii séu cocázarii și se înmulțescú prin vlástari proprii luați din ráđéciná. Aceste tufe micé se plătesc a le cultivá omulú pentru fructele lorú cele bune, apoi și producú potopú de multú, decá le cultivámú ceși cevași omenescé, și suntú de mare trebuínță în bucătáriá.

4) *Smeurariulú* și *murariulú* suntú tufe, ce producú fructe gustóse și póftescú pământul sfárimáciosú prospétú și pozițiune umbrósá. Se sporescú unulú dintr'altulú, din vlástari dați din ráđéciná, ba, decá i-amú sporítú se látescú și pre unde nu voimú, de nu vomú avé grijá sé-i rárimú.

Alegerea animalelorú domestice.

II

Fiá-care cumpărătorú ar dori, după cum am đisú, ca sé-și póta alege și cumpára vitele cele mai bune și totú-odatá și eține, din térgú. Dér de multe orí se adeverescé proverbulú, cá „térgulú este orbú“. Acestú proverbú de sigurú din páțania cumpărătorilorú s'a formatú, și multámítú póte fi numai acela, care n'a ajunsú sé facá asemenea térgurí, ci totú-d'auna a cumpérátú bine.

La vacile cu lapte, afará de semnele arátate mai susú, trebuie sé mai bage de sémă încă și la urmátórele: decá se cumpără pentru a prási vítel dela ele, trebuie sé fiá mai mari, frumoșe, ér la capú și trupú bine făcute; decá se cumpără pentru lapte, trebuie sé se bage de sémă: la ugerú care are sé fiá mare și aședátú mai multú înainte spre fóle, decátú îndérétú spre picíore. Vacile bune de lapte au pielea móle pe trupú, pérulú luciu, șoldurile depártate unulú de altulú, spinarea dréptá, capulú micú, ér córnele micé lucii și ascuțite.

Laptele bunú încă are semne deosebite: se lipesc de vasulú, în care se mulge, care trebuie sé fiá totú-d'auna de lemnú, are colóre galbiná alburiá și se ține la unú locú pe când celú réu are colóre roșeticá, gustú apátosú și nu se ține de-olaltá,

La vacile albe, trei din patru părți din lapte se face din apă și numai a patra parte din nutrețul uscatú, pe când la bivolițe numai a patra parte a laptelui se face din apă, de aceea laptele lorú e așa grosú. De altmíntrelea și vacile albe, dau laptele celú mai bunú, numai după a doua séu a treia fătare.

Cele mai vestite vaci de lapte suntú cele de Elveția, de colóre négrá, galbiná séu tárcatá, cu trupul grosú și córnele subțiri și scurte, cari în timpul din urmă au începutú a fi băgate totú mai multú în sémă, nu numai de cátrá economii de vite de pe la orașe, ci chiar și de cátrá cei de pe la sate, procurându-se parte vítele și vaci mari din soiulú acela. parte tauri pentru-ca sé se corócésá cu vacile albe dela noi.

O deosibítá grijá s'a pusú în timpul din urmă asupra alegerei și îmbunétáțirei soiului cailorú, nu numai din partea singuraticilorú, ci chiar și a comunelorú, societátilorú, a statului. Singuraticii întru atáta, cá s'au nisuitú a ține iepelile cele mai frumoșe și bune, comunele cumpărândú armásarii aleși, ér societátile și statulú lăsândú armásarii lorú pe lângá prețurí scăđute, séu chiar pe nimicú, ca sé sará iepelile celorú interesați.

În modulú acesta amú ajunsú, ca sé vedemú pe cele mai multe locuri unú soiú bunú de cai de hamú și de iepe de prásilá, așa încátú aceea dintre plugarii noștri, cari își pórtá economia cu cai, potú prási dela ele și câte unú mánzú frumosú, care apoi mai târđiu séu se invétá la hamú, séu fiindú de prisosú pentru economiá, se ține de térgú și se vinde.

Decá la cumpărarea vitelorú albe se póte lesne înșela cumpărătorulú, apoi lá cai cu atáta mai vértosú, decórece, după cum đice și proverbulú, „calú fără cusurú (gauciu) rarú se aflá.“ Pe lângá tóte acestea, „paza bună trece primejdia rea:“ sé se cerceteze și ispitésá părțile din afará; sé se cercé la călăritú și la hamú, ér unde cumpărătorulú stá la îndolélá, sé se cérá părerea veterinarulú din térgú. De altcum și caii atacați de morburí interne, ca suspinú, ríie și mucáriá se potú da îndérétú vécútoruluiú îndatá după cumpărare.

În sfírșitú, trebuie sé mai spunemú ceva și despre alegerea rímătorilorú, cari acum au începutú a fi ținuti și crescuți în numărú totú mai mare de cátrá plugarii noștri, parte pentru cá ei se prăsescú foarte iute, parte pentru cá se potú vinde curéndú și cu prețú bunú, atátú până când suntú micí, cátu și după aceea, decá se ingrașá.

Cei mai buní rímători s'au adeveritú a fi cei cu botulú și picíorele scurte, urechile plecoșate, trupul lungárețú și pérulú crețú, de colóre albá, négrá séu tárcatá. Aceștia crescú curéndú, se ținú ușorú, se ingrașá foarte tare și nu suntú atacați în măsurá așa mare níeí de gálci (orbaltú), ca cei cu botulú și picíorele lungí, pérulú asprú și luciu și urechile ascuțite.

Aceștia suntú semnele mai însemnate la alegerea animalelorú domestice; semne, pe cari băgându-le în sémă mai cu de-adsinulú și plugarii noștri, vorú aduce, ca sé aibá cele mai frumoșe animale domestice

I. Georgescu.

Muciu Scevola.

Istoria strămoșilorú noștri Romani e plină de cele mai strălucite exemple de curagiu, virtute și patriotismú. Vomú aduce aci unú singurú casú:

Porsena, regele Etruscilorú, punéndu-se în fruntea unei armate nu-

méróse, odatá impresurá fără de veste cetatea Romei.

Poporulú romanú se înfiorá, dér nu-și perdú curagiulú. Elú hotári sé se apere până la ultima picáturá de sánge.

Lupta fú crânceá. Romanii suferirá perdei mari și la urmă se slábiserá așa de tare, încátú era páci sé se dea învinși.

În momentulú acesta étá, cá se ridicá din mijloculú poporului unú tinérú, care aprinsú de flacára patriotismului, jurá în fața compatrioțilorú séi, cá numai peste trupulú lui va puté intra dușmanul în cetatea Romei.

Acestú tinérú voinicú se numia *Muciu Scevola*. Imbrăcatú în haine etruscice, elú se furișá în armata inimicului și isbutí înainta până în apropierea regelui Porsena. Acesta tocmai împărția solda militarilorú și da ordine militare unui secretarú alú séu. Muciu cređéndú, cá acestú secretarú alú regelui este însu-și Porsena, scóse pumnalulú și-lú străpunse în inimá.

Muciu fú prinsú și dusú înaintea regelui Porsena.

— „Cine ești tu, care cutezi a sévirși unú omorú înaintea mea?“ întrebá Porsena.

— „Unú Romanú!“ răspunde Muciu superbú.

— „Și ce te-a pututú îndemna sé faci una ca asta?“

— „Iubirea mea de neamú!“ îi đice Muciu. „Pumnalulú, care a străpunșú inima acestui nevinovatú, pentru peptulú téu a fostú ascuțitú, — dér am greșitú, cáci nu te-am cunoscutú.“

— „Blástematule!“ îi đice atuncí Porsena infuriatú.

— „Blástematú în ochii téi“, răspunde Muciu, „în ochii poporului romanú însă, eu era sé fiu liberátorulú lui.“

Porsena îlú amenință cu cele mai crunte pedepse, cu cele mai înfiorátore chinurí. Muciu atuncí își întinde mâna dréptá în flacára unui focú, ce ardea pe unú altarú de-álú idolilorú:

— „Privesce, rege!“ îi đice elú, „privesce și veđi, cum se înfiorá Muciu Romanulú de crâncenele pedepse, cu cari ameninți tu! Scie Romanulú nu numai sé lucre, ci și sé rabde. Mâna acésta, fiind-cá a greșitú și n'a nemerítú peptulú téu, nu o vomú scóte din flacári, până ce carnea și osulú nu se va preface în scrumú și cenușá. Atuncí se va retrage Muciu dela altarú, dér sé scii, cá nu suntú numai eu, de care ai tu a tremura. Ca mine suntú încă alți 299 de tinérí romani, cari s'au conjuratú asupra vieței tale. Decá ai scăpatú de mine, nu vei scăpa de ei!“

Regele Porsena stetea încrénenitú, ér Muciu, după ce îi arse mâna cu desévirșire, se întorse cátrá elú cu cuvintele: „Așa! Carnea și osulú e scrumú și cenușá. Acum, rege, résbuná-ți!“

Regelui Porsena însă îi trecú pofta de résbunare. Pe Muciu Scevola îlú trimise Romei îndérétú fără de a-i face nimicú; armata Etruscilorú se retrase și din acélú momentú o pace durabilá se încheiá între Etruria și Roma. Mai multú nu liá venitú Etruscilorú pofta de a se bate cu bravulú și curagiosul popor romanú.

P O V E Ţ E.

Mijlocú de-a pustii țínțarii. Pentru a ne feri de mușcăturile durérole ale țínțarilorú, punemú în odaia, în care voimú, ca ei sé nu ne supere unú *felinarú aprinsú* ale cărui gémurle ungemú cu miere. Toți țínțarii celelalte insecte de nópte, fiind atrase de luminá și de dulcéța miere, se lipescú de gémurí și pierú.

Cum se păstreze aroma cafelei bune? In momentul cândă cafeaua se prăjese, turnăm peste ea zahărul pisat și o scuturăm, ca să se amestece bine.

De ce în unii ani se fac fructe, și de ce în alții nu? O toată nemțescă scrie în privința acesta următoarele: Când pomul este încărcat cu fructe, are lipsă de totă hrana, ce-i stă la îndemână, pentru ca ele să ajungă să se cocă.

Mijloc de-a delătura mirosul vâpșelilor. Acest miros nesuferit și neplăcut, care produce a dese-ori dureri de cap multor persoane, se datorează evaporățiunii, sau aburirii vâpșelilor, cari se amestecă cu oxigenul din aer.

MULTE ȘI DE TOATE.

Duel între un tată și fiul său. O dramă de familie, s'a petrecut la Tanville aproape de Sees în Franca. Tatăl și fiul Duval, trăiau de multă vreme rău și nu se întâlneau nici odată.

Fiă-care apucă câte o băta mare, și începeră a se lovi cu crușime în cap. Sângele începuse să curgă. De odată fiul dice: — Știi ce tată? — Ce? — Nu ne putem bate destul de bine cu ciomegele. Hai să luăm puștile.

Fiă-care își luă câte o pușcă, apoi tatăl și cu fiul se puseră la câțiva pași distanță unul de altul de altul și ochiră. Tatăl fu lovit în costă; fiul a fost rănit la mână.

La sgomotul detunăturilor vecinii alergară și interveniră între tată și fiu, pe când se pregăteau să tragă a 2 a oră.

Răniile din ferioare, nu sunt grave.

Milionarii americani.

După o listă de curând stabilită ar fi în America 122 persoane, cari s'ar putea numi milionari (după noțiunile americane pentru acesta e nevoie de posesia a cel puțin 5 milioane de dolari) — și cari cu toții posedă un capital uriaș de 1552 de milioane de dolari.

Printre acești milionari sunt doi cu 125, unul cu 100, câte unul cu 80, 75,

40 și 35, cinci cu 30, patru cu câte 25 de milioane de dolari.

Unii din acești milionari au ajuns în chipuri destul de ciudate la așa averi. Astfel Russel Sage și a făcut averea numai împrumutându jucătorilor la bursă, în casă de strămtore, bani cu procente grase.

Face parte din acei milionari yankee, despre cari un scriitor a spus: „Se consumă ca jucătorii sau mânătorii de opiu și numai furia câștigului îi susține, până când cad zdrobiți fizicește“.

Alții iarăși, dintre milionarii americani, duc un lux fabulos și au pasiunile cele mai rafinate.

Milionarul Alois Peteler a pus să i-se clădească, în apropierea unei vile ce are, o admirabilă copie în miniatură a orașului său natal Heidelberg.

Un altul, unul din „regii oailor ferate“, după ce și pierduse într'o partidă de poker totă mărțișulă ce avea la dânsul, jucă pe un tren mare cu două locomotive o glumă, care l'a costat 150,000 de dolari.

Luxul femeilor și fetelor de milionari, ca peste tot alți americani, nu cunoște margini. Deja la 1856 importul obiectelor de lux pentru femei s'a urcat la suma de 200 de milioane.

Singurul moment simpatice în aceste orgii ale bogăției îl formăză marea căsătorie de generositate cu care sunt laudate milionarii americani. Ei dedică și lasă milioane peste milioane pentru scopuri de binefacere.

Calendarul săptămânal. Table with columns for Cuptor, Sorele, Calendarul Gregorian, Calendarul Iulian, and dates from 23 to 29.

Cursul pieței Brașov. Din 22 Iulie 1893. Table with columns for Bancnote rom, Argint român, Napoleon-d'or, Galbeni, Ruble rusești, etc.

Cursul la bursa din Viena. Din 21 Iulie 1893. Table with columns for Renta ung, Impr. oail. fer. ung, Oblig., Bonuri rurale ungare, etc.

Table of exchange rates for Galbeni imper., Napoleondori, Mărci imp. germ., London (lire sterlinge), Rente de corone austr., etc.

Nou abonament la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Iulie 1893 st. v. s'a deschis un nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre. Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria: pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl., pe șase luni 1 fl. Pentru România și străinătate: pe un an 8 franci, pe șase luni 4 „

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale. Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Bursa de mărfuri din Budapesta. din 19 Iulie n. 1893.

Table of commodity prices in Budapest. Columns: Săminte, Săminte vechi ori nouă, Săcară, Orz, Ovăs, Cucuruz, Hirșcă.

Producte div. soiul Cursul

Table of various products and their prices. Columns: Producte div., soiul, Cursul (dela până).

Tergul de rimători din Steinbruch. La 17 Iulie n. 1893.

Starea rimătorilor a fost de 188,787 capete, la 18 Iulie au intrat 1272 capete și au eșit 1494, rămânând la 19 Iulie un număr de 188,565 capete.

grea dela 43.— cr. până la 45.— cr. Transito, mijlocia grea dela 43.— cr. până la 44.— cr. transito ușor de la 42.— cr. până la 43.— cr.

Prețurile cerealelor din piața Brașov. Din 21 Iulie st. n. 1893

Table of grain prices in Brașov. Columns: Măsura sau greutatea, Calitatea, Valuta austriacă (fl. or.).

Bursa din București din 19 Iulie n. 1893.

Table of stock market values in Bucharest. Columns: Valori, Cursuri.

Cursul losurilor private din 19 Iulie n. 1893.

Table of private lottery results. Columns: Losuri, Cursuri.

Dr. Sterie N. Ciurcu

Viena, IX Pelikangasse 10. Cabinetul de consultațiune cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Dr. I. T. Mera

medic română în Karlsbad. in Karlsbad. Marktplatz „Tempel.“

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

1. Die Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hof.) Zürich
 fendet direct an **Private: schwarze, weise und farbige** Seiden- stoffe
 von **45 kr.** bis **fl. 11.65** p. Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc.
 (ca. 240 versh. Qual 2000 versh. Farben, Dessins etc.) porto- und Zollfrei. Muster
 umgehend. Briefe kosten 10 fr. und Postkarten 5 fr. Porto nach der Schweiz.

Neapărat de lipsă pentru fiecare familie este
Caféua-Malz a lui Kathreiner Kneipp
 cu gustu de cafea bună.

Acésta este avantajos că pôte inlocui caféua amestecată
 cu cichorie oferându o cafea hrănitore și gustosă, un escelent su-
 rogat la cafea. De recomandat pentru femei, copii și bolnavi.

Pădiți-ve de imitațiã.
Se aflã în totu loculũ. 26-52.) 1/2 Kilo 25 cr.

SCHLICK Turnãtoria de ferũ și fabrica de mașini
 SOCIETATE PE ACȚII IN BUDAPESTA
 FABRICA ȘI BIROULŪ CENTRALŪ:
 VI., Kũlsõ váczy-út
 BIROULŪ IN ORAȘŪ ȘI DEPOSITULŪ:
 VI., Podmaniczky-utca 14,

Filiala depositului: VIII., Kerepesi-út 77 sz.

Garniturã de treieratũ cu aburũ și cu vârtejũ (Göpel),
 mai departe

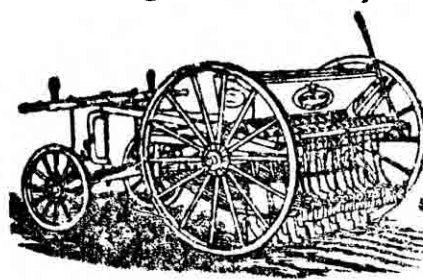
Pluguri cu 2 și 3 feare patent. SCHLICK

distinse cu mai multe premii din cele
 mai mari

Pluguri Rayol patent,

Pluguri cu unũ ferũ sistemulũ Rayol,
 originale Schlick și sistemũ Vidats.

Unelte pentru lucrarea pãmântului,
 grape și spãrgãtori de bulgãri.

Mașini de semãnatũ în rãnduri „HALADAS“, patentate Schlick.

și tôte mașinele agricole.

Morã pentru curãțitulũ cerealelorũ, mașini pentru prepararea nutre-
 țului, morã pentru uruitũ.

Mașini originale americane pentru legatũ snopii și mașini pentru co-
 situlũ bucatelorũ, mașini de cositũ érba, drumuri de ferũ transportabile
 pentru câmpũ etc.

Prețurile cele mai estine. — Condițiuni favorabile pentru platã.

14-18. *Prețuri-curente la cerere gratis și franco.*

Cheque-Conto
 la postã
 Nr. 505.

INSTITUTULŪ DE CREDITŪ
 ȘI DE ECONOMII
„ALBINA“
 FILIALA BRAȘOVŪ,

Giro-Conto
 la banca
 Austro-Ungarã.

primesce depunerã spre fructificare pe lângã
 4 1/2 % și plătesce însași darea de venitũ pentru ele.

Escomptează cambii cu interese dela 5 1/2 în sus;

Acordã împrumuturi pe ipotece, până la jumãtate a valõrei
 lorũ cu 6 %;

Lombardează efecte și monete, acordãndũ 85 % din valõrea
 de curs, și

Guvaerii și mãrfuri acordãndũ 2/3—3/4 a valõrei lorũ ca
 împrumutũ, cu procente dela 5 1/2 în sus,

Cumperã și vinde efecte. Valute și devise cõtate la bur-
 sele din Budapesta, Viena și Bucuresci dupã cursulũ dõlei,
 recomandãndũ mai alesũ pentru plasãri de capitali dõferitele efecte romãne,
 carã pe lângã cea mai mare asigurãntã ofer unũ produsũ de peste 5 %, și
 carã sã aflã totdeauna de vëndãre la cassa institutului în Brașovũ;

Efectuesce sub cele mai ieftine condițiuni plăți și încassãri
 și eliberează asemnate asupra tuturorũ piețelorũ, mai ales din
 Romãnia;

Rescumperã fãrã nici o detragere cupõne, le escomptează naintea sca-
 denței lorũ și cumperã cu cele mai bune prețuri cupõne dela efecte romãne;

Ingrigesce în comisiune ori și ce transacțiã ajutatã fiindũ de legãturile
 ce le întrețite cu firme de rangul primũ în Budapesta, Viena și Bucuresci,
 de a putea servi clientelei sale în celũ mai culant și folositorũ modũ;

Dã cu chiriã magazine și locuri de depou pe teritoriulũ seu alãtũrea
 ou gara reg. ung. de stat și legatũ cu acésta ou douã cãli ferate, Strada
 Gãrii Nro 45, și în fine

Face asigurãri asupra vieței omului, ca reprezentãntã
 a societãții de asigurare „EQUITABLE“ din New-York, dupã condițiunile
 avantajose ale acestei societãți, în tôte combinațiunile.

Biroul: piațã, tirgulũ botelorũ Nr. 22, etagiulũ I.

Óre de oficiu: 1/2 8—1/2 2, óre de cassã: 8—1. 26-*

Dintre tôte hãrtille pentru țigarete
 este recunoscutã de cea mai bunã hãrtia
 de țigarete veritabilã frantuzescã

„Le Gloria“

fabricațiunea d-lorũ

JOSIFŪ BARDOU & FILS
 în PERPIGNAN—PARIS.

60 medalii de aurũ, 16 diplome de onõre mari,
 20 diplome „Hors Concours“.

„Le Gloria“ este hãrtia, care în finețã și bunãtate întrece
 tôte celelalte hãrtii de cigarete ce esistã.

„Le Gloria“ este numai atunci veritabilã, decã fiã-care
 cãrticicã portã firma IOSIFU BARDOU & FILS.

„Le Gloria“ se efectuează cu marginele netede seu cres-
 tate (perforate.)

„Le Gloria“ se efectuează și ca tuburi și adecã într'o calitate
 neintrecutã de finã.

„Le Gloria“ este de cãpãtatũ în Brașovũ la tôte marche-
 tãniile și bãcãniile en-gros, precum și la fiã-care debitãntũ
 mai bunũ de tutunũ.

25.-52.

Precauțiune la cumpãrarea de
ZACHERLIN.

Se aflã de vëndãre
 în Brașovũ:

La Domniã I. L. et A. Hess-
 haimer, Heinrich Zinz, Dimitrie
 Eremias nepotũ, Emilũ Por,
 Karl Irk, Franz Kelemen far-
 macistũ, Julius Müller, Carol
 Schuster farmacistũ, Teutsch et
 Turtler, N. Grãdinar, Eduard
 Kugler farmacistũ, Carol Tõpf-
 ner, Jul. Hornung farmacistũ,
 Heinrich G. Obert, Emilũ Jek-
 lius farmacistũ, Victorũ Roth
 farmacistũ, Heinrich Wagner,
 Karl Harth, Ioanũ Dușoiu et.
 Fiu.

In Fãgãrasũ:

La Domniã Richard Glein
 farmacistũ, M. A. Grãser, I. Ia-
 rosch Heinrich Schul, B Rehner

In Ciuculũ mare:

La D-nulũ Iosifũ Hammer.

In Cohalmũ:

La Domniã Ernst Wolff,
 Sam. Nagelschmidts Erben.

In Șercaia:

La D-nulũ I. Schnell.

In Zãrnestũ:

La D-nulũ Aurel Cũteanũ
 farmacistũ.

Mai departe se aflã „Zacherlin“ de vëndãre pretutindenea, unde suntũ
 placate espuse.

Musteriulũ: Nu'mã trebuie astfelũ de
 prãfũ pentru insecte, cãci am oerutũ Zacherlin!
 Cu totũ dreptulũ este lãudatã acéstã speci-
 alitate ca celũ mai bunũ mijlocũ în contra in-
 sectelorũ de totũ soiulũ și pentru aceea eu
 cumperũ numai: **1 sticlã sigilatã** cu nu-
 mele „Zacherl“.

11-*

Anunciuri
 (insertiuni și reclame)

Suntũ a se adresa subscri-
 sei administrațiunii. In casulũ
 publicãrii unui annciu mai
 mult de odatã se face scãde-
 mẽntũ, care cresce cu câtũ
 publicarea se face mai de
 multe-ori.

Administrațiunea
 „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Numere singuratices
 din „Gazeta Transilvaniei“
 à 5 cr. se potũ cumpãra în
 librãria Nicolae Ciurcu, și
 în tutungeria I. Gross.

